

Kahan

PŘÍBRAM

12 | **MARTINA
BERÁNKOVÁ, ÚP ČR**
Zaměstnání najdeme rychle
pro IT specialistu nebo řidiče

16 | **ATRAKCE
NA NOVÉM RYBNÍKU**
Rekreační areál rozzáří
světelná expozice

26 | **PAMĚTNICE
ZUZANA MOTLOVÁ**
Vyberte si dobrou školu, dobré
zaměstnání a buďte féroví

Jaké kulturní akce Příbramany lákají?

Vinný košť & festival chutí 11.00 - 22.00
12.10.2024

PŘÍBRAM ● Náměstí T.G.Masaryka

Vína z Čech a Moravy ● Moderní gastronomie
 Hudební program po celý den

www.vinnykost.cz

Piktogramy pod články

Načtený text najdete k poslechu na kahan.pribram.eu.

Článek se objeví na Facebooku města, kde můžete o tématu diskutovat.

Redakční materiál je publikován na kahan.pribram.eu.

www.VYKUPKOVU.EU

OBECNICKÁ 365, PŘÍBRAM IV
 (NAD PNEUSERVISEM - U KOLEJÍ)

Po - Pá: 7:00 - 17:00 hod.
 So: 7:00 - 14:00 hod.

tel.: 778 055 083

STŘELTE SVŮJ ODPAD

51 DŮVODŮ
PROČ BRÝLE Z ORANGE OPTIK

SLEVA 51% NA DIOPTICKÉ BRÝLE

Silva Křivá

Sleva 51 % platí na veškerá brýlová skla (kromě MIYOSMART) a všechny obruby vybraných značek. Slevu na skla a obruby lze uplatnit zároveň. Platí při nákupu kompletních dioptrických brýlí. Kompletní podmínky této i našich dalších akcí naleznete na www.orangeoptik.cz/akce

ORANGE OPTIK
 Svět vaší optikou

Zahradnická 70, Příbram, tel.: 777 494 736
www.orangeoptik.cz

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
 Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
 v nově vybudovaném objektu

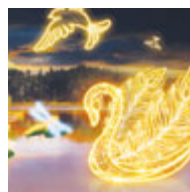

akrematorium.cz

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555
 Určitě navštivte naše stránky

OBSAH ČÍSLA

- 6** OD DIVADLA PO ROCKOVÝ KLUB:
JAKÉ KULTURNÍ AKCE PŘÍBRAMANY LÁKAJÍ?
- 12** ROZHOVOR S MARTINOU BERÁNKOVOU,
NOVOU ŘEDITELKOU KRAJSKÉ POBOČKY ÚP V PŘÍBRAMI
- 14** NOVÉ DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ NENÍ
PRO ELEKTROKOLA ANI ELEKTROKOLOBĚŽKY
- 16** NOVÝ RYBNÍK ROZZÁŘÍ SVĚTELNÁ EXPOZICE
S NÁZVEM SVĚTELNÝ VODNÍ SVĚT
- 22** STUDIO GFDP ZAČÍNÁ VÝSTAVAMI
ZRCADLENÍ A SUPERHRDINOVÉ
- 26** PŘÍBĚHY NAŠICH SOUSEDŮ.
ŽÁKYNÍM ZŠ ŠKOLNÍ VYPRÁVĚLA ZUZANA MOTLOVÁ

ŽÁDNÁ ŠEĎ A NUDA

Kulturní život v Příbrami je živým důkazem toho, že i město naší velikosti, které dříve bývalo považováno za šedé a nudné, může překvapit svým bohatým kulturním děním a rozmanitými aktivitami. V posledních letech se kulturní scéna dynamicky rozvíjí, což svědčí o tom, že lidé v Příbrami mají velkého kulturního ducha a nebojí se angažovat v různých kulturních a společenských projektech. Festivity, divadlo, koncerty, výstavy, pouliční happeningy, diskotéky, přednášky, pořady pro širokou i úzkou diváckou skupinu nebo sportovní události. V našem městě si na své přijde skoro každý, včetně malých dětí nebo seniorů.

„Vyrábět“ kulturu však rozhodně není jednoduché. Kulturní aktivity se musí plánovat s pečlivostí a odborností. Nemůže to dělat kdekdo, a rozhodně to není věc, která by byla zadarmo. Město Příbram má v tomto ohledu velké štěstí - nejen že zde fungují skvělé kulturní instituce, ale také je tu mnoho šikovných, nadšených a činných spolků, které se věnují pořádání kulturních akcí a přispívají k rozvoji kulturního života.

Velmi pozitivní je, že město jako zřizovatel kulturních institucí nezasahuje do programové a obsahové dramaturgie těchto zařízení. Uměleckým vedoucím a ředitelům kulturních institucí ponecháváme volnou ruku. Rozhodně si nehrájeme na cenzory a nemluvíme jednotlivým uměleckým šéfům do jejich vizí a uměleckého cítění. A funguje to.

Ať už jste příznivcem klasických forem umění, jako jsou divadlo, hudba nebo výtvarné umění, nebo hledáte nové a neotřelé zážitky, Příbram má co nabídnout. Kulturní scéna tohoto města nejen že roste, ale stává se čím dál více srdcem a tmelícím prvkem místní komunity. Lidé se na kulturních akcích setkávají, vyměňují si názory a společně se baví, čímž přispívají k posilování vzájemných vztahů.

Inadcházející měsíce slibují pestrý program. Těším se na to, že se s vámi na některé z kulturních nebo společenských akcí setkám.

■ **Jan Konvalinka**
starosta města Příbram

Odhalení pamětních desek	4
DekaPro Nemocnici Hořovice	5
Lze zlepšit podporu kultury?	10
Na Dvořákově nábřeží fungují nové toalety	14
Cena města Příbrami: Zašlete svůj návrh a získáte odměnu	16
D4 je dočasně zprovožňována pro dopravu	17
Na kulturní aktivity by mohlo jít všeobecně více peněz	18
Česko-německé setkání plné radosti	20
Historie ožívá: Posvácené dobroty, archeologické dílny a havířské šprýmy	24
Udělejme si výlet na brdskou skálu Marie Terezie	27
Příběhy z Březového vrchu VIII.: hormistr Mattes Langer	28
Městské prostory k nájmu a prodeji	30
Kalendář akcí	31

Městský zpravodaj Kahan publikuje příspěvky autorů a autorek po redakčním výběru a úpravě. Za obsahovou správnost odpovídají autoři. Většina textů má spíše informativní charakter, v rubrikách Polemika, Názory, Úvodník, Anketa či Rozhovor ale mohou být uvedeny názory a postoje, které nemusí vyjadřovat pohled redakce nebo členů redakční rady. Redakce přijímá příspěvky občanů i zastupitelů na kahan@pribram.eu.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 1. do 8. října 2024. Foto na titulní straně: Galerie Františka Drtíkova Příbram.

Tři Trubky usilují o titul Stavba roku

Dům přírody Brd zaznamenal mezi turisty oblibu, projekt renovace neunikl pozornosti ani odborné veřejnosti. Po ocenění poroty Stavby roku Plzeňského kraje se areál Tři Trubky dostal i do celostátního finále soutěže. Dům přírody Brd se probíjával mezi 37 finalistů z celkového počtu 120 přihlášených staveb a pokračuje v soutěži o hlavní ocenění. Slavnostní galavečer Stavby roku 2024, kde budou následně uděleny tituly a zvláštní ceny, se uskuteční 8. listopadu 2024 od 20.00 v pražském Rudolfínu.

Odhalení pamětních desek

Ve středu 9. října bude na budově ZŠ Jiráskovy sady slavnostně odhalena pamětní deska věnovaná herci, malíři a spisovatelovi Josefu Hlinomazovi (na snímku vlevo). Akce se uskuteční od 10.00. Ve čtvrtek 10. října si lze připomenout básníka a spisovatele Fráňu Kučeru. Pamětní deska věnovaná této osobnosti bude odhalena v 10.00 v Pražské ulici na budově městského infocentra. Obě vzpomínkové akce proběhnou za účasti vedení města, pozvaných hostů i veřejnosti.

Přednáška pro nedoslýchavé a neslyšící

Stává se vám, že sice slyšíte, ale špatně rozumíte? Jaké pomůcky vám pomohou? Jak zlepšit srozumitelnost běžného hovoru či poslechu televize? Na tyto otázky dostanete odpověď ve středu 16. října, kdy se od 10.00 koná přednáška „Slyšíte, ale nerozumíte? Poradíme, jak si pomoci se ztrátou sluchu“. Po akci následuje poradenský den, týkající se kompenzačních pomůcek s odborníkem a technikem Jaroslavem Paurem, který povede i samotnou přednášku. Najdete nás na adrese Příbram, Žežická 193 nebo tel. 603 570 340. Jsme tady pro osoby se sluchovým postižením, kterým poskytujeme odborné sociální poradenství, týkající se kompenzačních pomůcek a základní sociální poradenství, jako jsou úřady, vyřizování osobních záležitostí a další služby.

■ Ivana Maršíková, Jana Císařová
Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé, pobočka Příbram

Den městské mobility

V pátek 4. října 2024 se v Příbrami uskuteční Den městské mobility, a to na novém Dětském dopravním hřišti na adrese Komenského 531. Od 14.00 do 18.00 čeká návštěvníky program, který zahrnuje mimo jiné i jízdy historickými autobusy a bezplatné cestování městskou hromadnou dopravou. Jedním z lákadel budou historické autobusy Škoda 706 RTO a Karosa ŠL 11, které pojedou po speciální trase PID1. Linka povede v trase Legionářů (dopravní hřiště) - nám. 17. listopadu - Zdobůř, Nemocnice - Školní - Barandov - Náměstí T. G. Masaryka - Svatá Hora - Jiráskovy sady - Průmyslová zóna - Legionářů (dopravní hřiště) v intervalu 30 minut. Kromě dopravy se návštěvníci mohou těšit na ukázky trendů v městské mobilitě, RC modely vojenské a železniční techniky v měřítku 1/16, jízdu na „fruit bike“, šlapací káry a další atrakce pro celou rodinu.

Změna na Fantově louce

Zastupitelstvo města na svém řádném jednání dne 9. září schválilo po několikahodinové diskusi pořízení změny územního plánu v lokalitě Fantova louka. Ta je doposud v převážné části území vedena jako zastavitelná. V minulosti zde město ve spolupráci se soukromými investory připravovalo výstavbu až pro 2000 lidí. O Fantově louce detailně informoval Kahan 7-8/2024.

Začala druhá etapa obnovy mostu na Rynečku

V pondělí 23. září začala druhá etapa projektu, který řeší demolici a výstavbu silničního mostu na Rynečku. V této fázi dojde k demolici a následně výstavbě první části mostu. Práce budou probíhat tak, aby byl zachován vjezd na parkoviště. „V oblasti Rynečku je problém s parkováním, proto se při projektování dbalo na to, aby velké parkoviště mezi domy na Rynečku bylo přístupné. Vjezd z parkoviště bude veden ulicí Ryneček do ulice Špitálská,“ informoval starosta Jan Konvalinka. Se zahájením druhé etapy souvisí dopravní omezení na komunikaci vedoucí ulicemi Březnická - Čs. armády. Provoz

v oblasti, kde bude probíhat stavba, bude sveden do jednoho jízdního pruhu s tím, že doprava bude řízena semaforem. Částečné dopravní omezení bude trvat po celou dobu výstavby, tedy jak ve zmíněné druhé, tak i v následující třetí etapě, která bude řešit druhou část mostu. Zmíněné omezení se až na výjimky nedotkne autobusové dopravy. „Most Ryneček je ve stavu, kdy je jeho obnova potřebná. Přestavba nás na několik měsíců dopravně omezí, ale výsledkem bude nové mostní těleso, které vydrží další desítky let,“ dodal starosta.

Otevřený horizont v GFDP

V Galerii Františka Drtíkova probíhá od 25. září výstava „Otevřený horizont: Obraz - prostor - krajina“, kterou kurátorsky vede Petr Vaňous. Projekt se zaměřuje na vztah současného umění ke krajině a prostoru, přičemž představí jak tradiční malířské techniky, tak audiovizuální instalace. Výstava zkoumá různé přístupy ke krajině - od plenérových maleb až po imaginární a urbánní krajiny. Vystavujícími umělci jsou Kryštof Brůha, Lenka Falušiová, Marta Gruber, Julia Koudela Hansen-Löve, Filip Horyna, Karolína Jelínková, Alena Kučerová, Matěj Lipavský, Ondřej Mestek, Václav Misař, Pavel Mrkus, Michal Nesázal, Kateřina Ondrušková, Milan Perič, Adéla Součková, Miloš Šejn, Vladimír Věla a Michaela Vělová Maupicová. Výstava potrvá do 10. listopadu a nabídne doprovodný program pro děti i dospělé Studia GFDP.

Inovace na poznejpribram.cz

Turistický web poznejpribram.cz města Příbram prošel redesignem. Úpravy se uskutečnily v nastavení plánovače výletů, modulů pro interaktivní výběr dalších turistických cílů, gastro podniků a ubytování v Příbrami a okolí nebo v provázání míst s kalendářem akcí. Integrace strojového překladače DeepL, který využívá umělou inteligenci, umožňuje obsah webu automaticky překládat do cizích jazyků. Projekt byl realizován díky dotaci ze Středočeského Fondu podpory cestovního ruchu. Náklady činily 101 000 korun bez DPH, 90 % nákladů bylo pokryto zmíněnou dotací a úpravy realizovala společnost Smartim. Stránky v dosavadní podobě fungovaly od roku 2021.

Krajské volby vyhrálo hnutí ANO

Ve dnech 20. a 21. září se uskutečnily volby do krajského zastupitelstva. Ve Středočeském kraji, v jehož zastupitelstvu zasedá 65 osob, zvítězilo hnutí ANO 2011 se ziskem 25 mandátů následované Starosty a nezávislími s 20 zastupiteli. Na třetím místě skončila koalice Spolu (ODS + TOP 09 + KDU-ČSL) se ziskem 13 mandátů. Do krajského zastupitelstva se dostala ještě koalice SPD, Trikolory a hnutí PRO se čtyřmi mandáty a „Stačilo! - Spojená levice“ se ziskem tří zastupitelů. Volební účast činila 33,23 %. V čase zaslání tohoto vydání do tisku nebylo stále jasné, jaké politické subjekty utvoří vládnoucí koalici.

Pietní akty

Město Příbram zve občany na vzpomínkovou akci u příležitosti 106. výročí založení Československé republiky, která se uskuteční v úterý 29. října 2024. Na programu je pietní akt u Pomníku padlým v 1. světové válce v Arnoštových sadech (13.00) a pietní akt u sousedí Padlým synům Březových Hor na náměstí Hynka Kličky (13.45).

DekaPro Nemocnici Hořovice

Nezisková organizace Babíkov spustila projekt DekaPro Nemocnici Hořovice, který má za cíl zlepšit podmínky pro děti trpící závažnými onemocněními na oddělení dlouhodobé intenzivní ošetrovatelské péče v Nemocnici Hořovice. Zároveň chce projekt poskytnout podporu jejich rodinám. Hlavní myšlenkou je propojit generace - každý může pomoci tím, že uháčkuje či uplete čtverce o velikosti 30 × 30 cm, z nichž vzniknou deky pro děti. Výtěžek z projektu poputuje na zajištění terapií a pomůcek, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění, jako jsou hipoterapie, canisterapie a aromaterapie. Projekt byl zahájen 18. května 2024 a každý, kdo má chuť pomoci, se může zapojit. Pro více informací navštivte www.babikov.cz/dekapro nebo kontaktujte zakladatelku Gabrielu Šejbovou (tel.: 720 705 767).

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

inzerce

**Nově otevřená ordinace
dentální hygieny v Příbrami**

**VERONIKA
D E N T**

Přijímám nové pacienty
Tel: 725 787 765

**Reality
Pintner**
odkazeno 20.2.1990

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
34 let v Příbrami**

Tradice – Jistota – Korektnost

Výběr z nabídky:

Prodej domu ve Zbenicích s pozemkem 1770 m².
Na zahradě je dále původní zemědělská stavba.
ENB: G. Cena: 4,9 mil. Kč

Prodej starožitné chalupy s pozemkem 1272 m²
ve Skřýšově.
ENB: G. Cena: 3,29 mil. Kč

Prodej stavebního pozemku 1103 m² s podílem
na komunikaci 161 m² a sítěmi v Narysově.
Cena: 4,1 mil. Kč

Prodej mimořádného RD v Příbrami. Pozemek
1338 m². Dispozice 7+1, garáž.
zatím ENB: G. Cena: 14,9 mil. Kč

**Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...**

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Od divadla po rockový klub: Jaké kulturní akce Příbramany lákají?

Jak se v Příbrami daří kultuře? O které kulturní akce je největší zájem? Jak se situace změnila po covidu? Prostřednictvím vyjádření pořadatelů jsme se pokusili zmapovat zájem o kulturní dění v Příbrami.

Foto: Galerie Františka Drtikola Příbram, Městské kulturní centrum Příbram, Divadlo A. Dvořáka Příbram, Hornické muzeum Příbram

ANNA ČIPEROVÁ, DIVADLO A. DVOŘÁKA

Přestože Příbram nepatří mezi velká města, myslím, že nabídka kulturního dění je zde poměrně bohatá. Otázkou ale zůstává, které žánry nebo typy pořadů jsou mezi místními obyvateli nejoblíbenější, a které naopak chybí. Dalším problémem je občasná kumulace akcí během jednoho dne.

Divadlo A. Dvořáka si na počet návštěvníků nemůže stěžovat. Od doby pandemie jejich počet každoročně roste. V roce 2022 navštívilo divadlo 27 172 diváků, zatímco loni to bylo již 63 086. V návštěvnosti kin se umísťujeme na 61. místě z celkové počtu 610 kin v ČR. Divadlo A. Dvořáka je však multifunkčním zařízením, které nabízí nejen dvě divadelní scény, ale také estrádní sál, kino a D-klub, což znamená, že nabídka kulturních pořadů je ještě širší. V loňském roce navštívilo kulturní dům téměř 150 000 lidí. Navíc jsme odehráli 75 zájezdových představení, což nás velmi těší. Pořadatelé často zvou pražská divadla, a pokud opakovaně objednávají „neznámé“ městské divadlo, je to pro nás velmi příjemné překvapení.

Ačkoliv nás zájem diváků těší, každoročně očekáváme, jak dopadne prodej předplatného. Mezi abonenty patří nejen diváci z Příbrami a širokého okolí, ale také z Berounska a Prahy. Nevýhodou dosud bylo, že zájemci o předplatné museli přijet osobně do divadla. Ale to se nyní mění. Od letošního roku bude možné předplatné zakoupit i online, stejně jako e-vstupenky. Návod najdete brzy na našich stránkách.

MAGDA DANĚL, GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA PŘÍBRAM

Z mého pohledu ředitelky galerie, dříve působící v různých oblastech kultury a umění, je zájem o kulturu stále rostoucí. Po etapě covidu se vše opět vrátilo k životu, i když jinak. Mnozí pořadatelé museli přehodnotit priority i obsah nabízených programů, publikum se mění, lidé mají stále větší přístup ke kultuře i v soukromí domova. Jsou přehlceni informacemi a životním tempem, a hledají vybočení z každodennosti, jinou zkušenost, aby si odpočinuli, pobavili se, nabourali si zdánlivé jistoty, položili si zásadní otázky nebo se jen potkali u dobré

příležitosti. Kultura stejně jako sport byla a je součástí každé společnosti, obojí nás jako jednotlivce i společnost může rozvíjet, posílit a kultivovat. Za mých devět měsíců působení v Galerii Františka Drtikola v Příbrami vidím, že zájem o kulturu a umění je v Příbrami stejný jako jinde. Nabídnete-li lidem kvalitní kulturní produkce, vložíte-li do jejich přípravy dostatek energie i prostředků, povede-li se propagaci správně zacílit, pak se dočkáte odezvy publika. Vidím to v Příbrami u všech institucí - Hornického muzea Příbram, Divadla A. Dvořáka, Hudebního festivalu Antonína Dvořáka, Městského kulturního centra, Knihovny Jana Drdy, Sportovních zařízení města Příbram, ale i Městského úřadu Příbram, základních uměleckých škol a dalších. Vnímám taky ochotu při komunikaci mezi těmito subjekty a vzájemnou podporu a snahu nelézt si termínově do zelí. Určitě je vždy na čem dále pracovat a co zlepšovat, ale sleduji tady velkou spoustu nadšených pracovitých lidí, kteří přicházejí s pestrou nabídkou kvalitních kulturních akcí pro rozdílné cílové skupiny. A pozoruji rovněž zájem o tyto akce a za galerii mohu říct, že zaznamenáváme od března jeho růst. Uvědomuji si však, že za něj vděčíme i dlouholeté práci těch, kdo pro galerii udělali mnohé před námi. Velmi nás těší trvajícím zájem seniorů o výstavy a další programy, kteří i ve vedrech či mrazech neváhají dojít na Zámeček-Ernestinum, vyšlapat dvě patra schodů a pobýt u nás odpoledne nebo večer. Máme radost z velkého zájmu škol, s nimiž rozvíjíme spolupráci v rámci nově vznikajícího projektu Studia GFDP. Věříme, že naše aktivity podpoří nejen růst místní komunity okolo dění v galerii, ale také občanskou soudržnost i otevřenou společnost. Kultura nás spojuje, dáme-li tomu šanci.

JOSEF VELFL, STANISLAVA CHARVÁTOVÁ, HORNICKÉ MUZEUM PŘÍBRAM

Hornické muzeum Příbram se svým počtem prohlídkových tras řadí k největším hornickým muzeím v České republice i v Evropě. Od roku 2007 přivítá muzeum každoročně více než 100 000 návštěvníků, což z něj činí nejnavštěvovanější příspěvkovou organizaci Středočes-

V hlavě 2 a Kajíněk

Promítání animovaného filmu V hlavě 2, které se uskutečnilo 7. září 2024, trhalo rekordy v návštěvnosti letního kina. Přišlo 716 osob. Ještě vyšší návštěvnost měl v polovině srpna film Já, Padouch 4, na který zavítalo 735 diváků. Poslední takto vysoké divácké oblíbené v „letňáku“ se těšil film Kajíněk, který se promítal 19. srpna 2010, kdy přišlo 1191 diváků.

kého kraje a významný turistický cíl i v celostátním měřítku. V letošním roce se návštěvnost pohybuje na stejné úrovni jako v roce 2023, takže věříme, že i letos přivítáme stotisíců návštěvníka.

Ke stabilně vysoké návštěvnosti přispívá zejména atraktivita historického podzemí, což potvrdila i anketa realizovaná během léta 2023. Pozornost vzbuzují také kulturní akce a nabídka poboček muzea, především Skanzenu Vysoký Chlumec. Nemalou roli v zájmu veřejnosti o Hornické muzeum Příbram hraje i naše snaha neustále přinášet něco nového. V loňském roce jsme zrekonstruovali podzemní prostor pod strojovnou Ševčinského dolu a zpřístupnili naši nejnovější pobočku Uranový důl Bytíz k prohlídkám části areálu. Letos jsme otevřeli venkovní expozici Geopark Brd a Podbrdská v areálu dolu Vojtěch, venkovní výstavu v areálu Uranového dolu Bytíz a také jsme zrekonstruovali těžní věž Ševčinského dolu.

Během prvních osmi měsíců roku 2024 muzeum uspořádalo 29 kulturních akcí, z nichž nejvíce zaujaly Prokopská pouť (doprovodný program v muzeu navštívilo kolem 5000 návštěvníků), Velikonoce ve Skanzenu Vysoký Chlumec (kolem 3400 návštěvníků) a Den řemesel (kolem 1500 návštěvníků). Tyto akce patří k nejnavštěvovanějším každoročně. Zaznamenali jsme nárůst zájmu o Prokopskou pouť, kde počet návštěvníků vzrostl z přibližně 3000 v roce 2022 na 4000 v roce 2023, zatímco ostatní jmenované akce si udržují dlouhodobě podobnou úroveň návštěvnosti. Letos nás ještě čekají mezi nejpokulárnějšími událostmi Den Středočeského kraje s doprovodným programem Havířské šprýmování (v roce 2023 přibližně 2400 návštěvníků) a Vánoce v hornickém domku a Štědrovečerní šichta (v roce 2023 také přibližně 2400 návštěvníků).

Celková nabídka kulturního vyžití v Příbrami a okolí je velmi bohatá. S ostatními organizátory akcí se snažíme spolupracovat a nekonkurovat si termínově ani obsahově, i přesto však občas kněžakým kolizím dochází. Společná propagace a propojení některých aktivit, byť pořádaných různými subjekty, by mohly zpřehlednit nabídku pro návštěvníky a přinést synergický efekt, ze kterého by těžily všechny zúčastněné strany.

VLASTIMIL ŠEVŘ, MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

Zájem veřejnosti o kulturní a společenské akce v Příbrami podle našeho názoru zůstává stálý a konzistentní. Existují akce, které mají svoji stabilní návštěvnickou základnu. Jsou to akce, které se konají pravidelně, mají svou historii a lidé už vědí, co mohou očekávat a na co se těší. Patří sem například Novák Fest, pohádky v Lesním divadle nebo Příbramská svatohorská šalmaj. Důležitým faktorem je samozřejmě také počasí, ale to je vždy nejisté.

Co vnímáme jako „ožehavé“, je pořádání akcí s interprety, kteří nejsou příliš známí, a akcí bez tradice. Ale i toto je součástí a nyní i cílem práce MKC. Chceme pořádat alternativnější akce a zvát umělce, kteří nejsou mainstream. Myslíme si, že v Příbrami je mnoho nadšenců, spolků, klubů a pořadatelů, kteří mají podobnou cílovou skupinu, a není potřeba publikum a návštěvníky přehlcovat. Trochu těžší je práce

Počet účastníků na příbramských akcích v roce 2023

6. leden - Tříkrálový průvod: 2000
29. březen - Sportovec regionu - KD Příbram: 400
19. duben - Ples seniorů - KD Příbram: 300
27. duben - Čarodějnice - areál Nový rybník: 2500
9. květen - Šlápni do toho - cykloakce u Junior klubu: 150
16. červen - Vítání slunovratu - areál Nový rybník: 300
18. červen - Novák Fest - areál Nový rybník: 2500
1. a 2. červenec - Prokopská pouť - Březové Hory: 3000

Příbramské kulturní léto: červen-září

25. červen - dechovkový koncert - Eva a Vašek - Příbram: 600
20. srpen - dechovkový koncert - Rožmitálská Venkovanka - Dvořákovo nábřeží: 400
22. červenec, 26. srpen - Chill zóna Junior - Junior klub Příbram: 800
2., 4., 9., 11. srpen - letní kino Příbram - promítání filmů: 2500
9. červenec, 6. srpen, 3. září - Lesní divadlo - divadelní pohádky: 500

9. září - Příbramská svatohorská šalmaj - Svatá Hora Příbram: 3000
říjen - Den mobility - Příbram: 500
říjen - 21. ročník Mezinárodního festivalu outdoorových filmů (MFOF) - Příbram: 700
2. listopad - Turnaj o pohár starosty - Příbram: 300
3., 10., 17., 24. prosinec - Adventní akce: 5000
 45 akcí v Junior klubu - koncerty, přednášky, stand-up vystoupení atd.: 6750

Pozn.: V přehledu jsou uvedeny akce, které pořádá Městské kulturní centrum zřizované městem Příbram. Na většinu akcí není stanoveno vstupné, proto uvedená čísla (celkově 32 200) jsou odhadem pracovníků MKC.

s mladou generací, která se do klubů příliš nehrne.

Podpora kultury v Příbrami? To je spíše otázka pro návštěvníky. Oni by měli říct, co jim chybí, zda se o akcích dostatečně dozvídají a jestli je možné něco zlepšit či posunout.

KATKA NOLČOVÁ, KNIHOVNA JANA DRDY

Knihovna se v průběhu let výrazně transformovala a přestala být pouze půjčovnou knih. Nadále plní svou klíčovou roli vzdělávací a kulturní instituce, přičemž reaguje na měnící se potřeby současné společnosti. Dnes knihovna nabízí širokou škálu služeb a aktivit, které přesahují rámec tradičního půjčování knih a zahrnují vzdělávací programy, kulturní akce a volnočasové aktivity pro všechny věkové kategorie.

Velkou skupinou návštěvníků jsou děti. Ve spolupráci se základními a středními školami pro ně připravujeme lekce informační výchovy. Mezi zavedené celostátní akce patří Noc s Andersenem, Knížka pro prvňáčka a Den pro dětskou knihu. Podle pozitivních ohlasů dětí i rodičů jsou úspěšné i příměstské tábory. Dopo-

lední program s názvem S knížkou do života - Bookstart se zaměřuje na děti v předškolním věku.

Velmi oblíbené jsou také cestovatelské přednášky, které pravidelně pořádáme. V poslední době jsme se vydali do Maroka, Střední Ameriky, Dánska, Indie, Bolívie, Ekvádoru a na Galapágy. Tyto akce se těší velkému zájmu veřejnosti, což dokládá i vysoká návštěvnost. Osvědčené programy se časem proměňují v cykly, jako například Dějiny umění, kterými nás Jana Froňková provází již dvanáct let. Literární soutěž pro mladé autory Příbram Hanuše Jelínka pořádáme už 28 let. Při literárních podvečerech se v knihovně setkávají básníci se svými čtenáři, a knihovna se stává místem pro křty knih příbramských autorů.

Další věkovou skupinou, na kterou myslíme při přípravě akcí, jsou senioři. Virtuální univerzita třetího věku u nás probíhá již devátým rokem. V reakci na společenské potřeby se knihovna nově zaměřuje na vzdělávání v oblasti digitální gramotnosti. Při přípravě vzdělávacích seminářů pro seniory 65+ spolupracujeme na projektu Digitální odysea.

Pro návštěvníky všech věkových kategorií připravujeme kurzy ve spolupráci s MPSV.

Je třeba zdůraznit, že naše aktivity jsou z velké části nekomerční a vznikají díky kreativitě a pracovitosti knihovnic a dobrovolníků. Za první pololetí roku 2024 jsme uspořádali 676 kulturních a vzdělávacích akcí, které navštívilo 11 781 návštěvníků. Z tohoto počtu bylo přes 80 % akcí určeno pro děti a mládež.

MARTIN ČERMÁK, FESTIVAL ODRAZ

Z perspektivy mladého člověka v Příbrami vnímám velmi omezenou živou kulturní síť. Na mysl mám kulturu občanskou - soukromou, mimo veřejné instituce, které zde naprosto

V Příbrami je v porovnání s podobně velkými městy nemnoho aktivních kulturních spolků, o absenci soukromých klubů nemluvě.

HLAVNÍ TÉMA

dominují. Příbramští z vlastní iniciativy netvoří místa pravidelného setkávání, klubovou scénu, nepořádají promítání filmů, básnické večery apod. Městské organizace místní poptávku poměrně uspokojují, konkurenci z občanské společnosti ale příliš velkou nemají. Z doslechu a vyprávění vím o mnoha minulých lokálních kulturních projektech. Kam se ale ztratil tento iniciativní duch, respektive diváctvo za uměním docházející, jsem se zatím nedozvěděl. V Příbrami je v porovnání s podobně velkými městy nemnoho aktivních kulturních spolků, o absenci soukromých klubů nemluvě, a to jsou právě síly, které podle mého na scéně chybí. Prázdný prostor zdárně a kvalitně vyplňují městské instituce - pozitivně bych vypíchl hlavně několik posledních projektů Galerie Františka Drtikola, případně fungování Junior klubu, kam se Městskému kulturnímu centru daří dostávat i zajímavé interprety. Roli občanské iniciativy to ale nahradit nemůže, je na lidech, aby si vytvořili vlastní různorodou scénu.

Jak místní kulturu dál rozvíjet? Příbramská scéna má, myslím, ztížené podmínky z vícero důvodů: blízká konkurence Prahy, diskontinuita v důsledku dějinných událostí, publikum náročné, ale poměrně konzervativní, otisk asanace města nesoucí s sebou méně „hezkých a živých“ zákoutí vybízejících ke kulturní realizaci... Z části jde o věci, které nemají jednoduchá řešení. Město ale může občanským iniciativám pomoci např. další podporou spolkové činnosti, alokací vyšší částky v programových dotacích či zvýšením maximálního limitu jejich čerpání. Za důležité vnímám, jak snahu podporovat samotné tvůrčí, tak i štedrost k infrastruktuře a pracovníkům a pracovnícím, kteří projekty zprostředkovávají a realizují. Je také na příbramském diváctvu, aby vytvořilo poptávku po diverzifikovaném kulturním využití, nových scénách, případně ukázalo, že dokáže ocenit i nevšední či náročnější kusy a početněji dorazit i na akce jiného než gastro, sportovního či popového charakteru.

Co se návštěvnosti našich akcí týče, Odras je velmi mladá iniciativa, statistiky návštěvnosti tak můžeme vnímat až v postcovidové době (v důsledku pandemických dopadů na mladou kulturu jsme vlastně začali projekt rozvíjet). Návštěvnost nám v průběhu uplynulých let konstantně roste, bude to ale spíše tím, že se akce teprve dělat učíme a ty zlepšující se přitahují postupně početnější a početnější publikum. Projekty Odrasy se zpravidla nezaměřují na konkrétní věkové skupiny, zájem o nás ale projevují hlavně naši vrstevníci, lidé v rozmezí 20 až 30 let. Určitě jde o publikum, na které se umíme lépe napojit, nemyslím ale, že by mladá kultura neměla potenciál oslovit i publikum „dospělejší“. Tyto spoluobčanky a spoluobčany

se nám v Příbrami - mimo věrné skupinky - daří oslovovat spíše sporadicky.

PETR STAWARZ, PB BOWLING KLUB

Poptávku po kultuře tu kompletně zajišťuje město. Má ulice, náměstí, kulturní dům, divadlo, D-klub, Nový rybník, Junior klub, Lesní divadlo Skalka a letní kino. Akce jsou „přikryté“ dotacemi, a tak nehrozí žádné podnikatelské riziko. Město nabízí převážně i svoje občerstvení. Pár událostí připraví v letním kině i nějaký velký cizí promotér, který doveze kapely známého jména. Několik koncertů nebo výstav udělají spolky s dotací. To je asi tak všechno. Najde se tu několik soukromých pořadatelů, ale ti organizují spíše málo navštěvované akce pro kamarády.

ELIŠKA GREGOROVÁ, SVATÁ HORA

V letošním roce jsme zaznamenali stoupající zájem o sérii přednášek Věry Smolové - letošním tématem byly Zázraky ze svatohorských ambítů. Co se týče návštěvnosti, úspěšná byla i již tradiční Noc kostelů, dorazilo kolem 600 návštěvníků. Co se týče našich hlavních poutních slavností, počet návštěvníků oslav výročí Korunovace a hlavní pouti Nanebevzetí Panny Marie je přibližně stejný jako v minulých letech. Oblíbenou akcí je také Postní a Říjnový koláč v ambitech. Z vícedenních akcí je atraktivní Zázitková noc na Svaté Hoře.

Obecně je největší zájem o akce, kde je vstupné zdarma nebo dobrovolné. Z tohoto hlediska jsou úspěšné také volně přístupné výstavy v rohových kaplích. Hojně navštěvované je též sváteční Zpívání u jeslíček a Nedělní varhanní půlhodinky.

Po pandemii koronaviru jsme zaznamenali pokles organizovaných zájezdů - jezdilo k nám méně skupin z Bavorska, USA apod. Nyní už zase zájem stoupá. Typickými návštěvníky Svaté Hory jsou v současnosti spíše rodiny s dětmi či dvojice. Setkáváme se též s turisty, kteří jsou v okolí na delší dovolené. V posledním roce narostl zájem o kratší prohlídkové trasy, zejména o prohlídku sklepení a zvonice.

Kulturních akcí je v samotném městě i v jeho okolí velké množství, kolizi jednotlivých programů se tak bohužel z podstaty věci asi nevyhne. Kalendář akcí na webu města považujeme za užitečný nástroj pro plánování. Některé termíny akcí - týká se to zejména církevních svátků a s tím souvisejícího programu jako např. slavnost Korunovace, poutě, Velikonoce a Vánoce ovšem nemůžeme ani při nejlepší vůli přesouvat, neboť jsou pevně dané liturgickým kalendářem.

KATEŘINA JAHELKOVÁ, SZM PŘÍBRAM

V Příbrami se nejen sportuje, ale také bohatě kulturně žije, a jsme rádi, že i my, Sportovní

Po pandemii koronaviru jsme zaznamenali pokles organizovaných zájezdů - jezdilo k nám méně skupin z Bavorska či USA. Nyní už zase zájem stoupá.

”

zařízení města Příbram, můžeme být nedílnou součástí tohoto dění. Po těžkém období pandemie jsme se dokázali vzchopit a vrátit se zpět silnější. Mění se struktura návštěvníků nás nezastavila - naopak jsme se přizpůsobili a oslovili nové publikum.

Jedním z příkladů je letní kino, které i v době streamovacích služeb, jako je Netflix, stále přitahuje diváky. Na animovaný film Já, Padouch 4, dorazilo téměř 750 lidí. Přes léto jsme promítali pravidelně každé úterý a jednu zářijovou sobotu, což přineslo nejen vysokou návštěvnost, ale i obrovskou radost z toho, že společná kulturní setkání mají stále svou hodnotu. V podobném formátu chceme pokračovat i příští rok.

Letní kino není určeno pouze pro promítání. Hostili jsme zde i koncerty s hvězdami české hudební scény, jako jsou Mirai či Ewa Farna, jejichž vystoupení přilákala davy. Také areál Nového rybníka ožil mnoha akcemi, jako byly např. Vepřové hody, které letos díky krásnému počasí zaznamenaly několikanásobnou návštěvnost oproti loňsku. Oblíbená akce Zamílovaný Novák přivítala až 1500 lidí.

Propojujeme také kulturu s místními školami, kdy žáci základních uměleckých škol pravidelně vystupují na našich akcích. Během léta jsme pořádali animační programy pro děti, malování na obličej a minidiskotéky, a novinkou byly animační čtvrtky na venkovním bazéně.

Sport a kultura se v Příbrami vzájemně doplňují. Letošní léto se neslo v duchu sportu a olympijských her, což jsme reflektovali i v našich akcích. Námí připravená letní hra pro děti s názvem PasSport léto 2024 je měla motivovat ke sportování, ochutnávání a zábavě na našich střediscích a sportovištích. Prodalo se kolem 800 kusů. Příjemně nás překvapil zájem o první ročník této akce a již nyní máme nápady na její rozvoj.

Závěrem lze říci, že zájem o kulturní akce v Příbrami roste. Lidé si dnes více vybírají, kam vyrazí, a proto jsou klíčovými faktory nejen kvalitní program a ceny vstupného, ale také počasí. Naším cílem je pokračovat v rozvoji kulturního života a přinášet lidem kvalitní zážitky i v budoucnu.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

Jak často navštěvujete kulturní akce v Příbrami?

14 %: Pravidelně, alespoň jednou týdně.

45 %: Několikrát za měsíc.

39 %: Občas, jednou za pár měsíců.

1 %: Zřídka, jednou do roka.

0 %: Nenevštěvují kulturní akce vůbec.

1 %: Mám zájem o kulturní akce, ale v Příbrami jsem se zatím nezúčastnil/a.

Pozn.: Výsledky facebookové ankety pro Kahan. K 23. září se vyjádřilo 105 hlasujících.

Křivda:

**Dostala padáka,
protože prý
vypadala staře**

Přitom stačilo, kdyby
je drželi mimo lednici.

Naučte se neplýtvat jídlem
na www.nekrmkos.cz

**Rozhodují
činy.**

Kaufland

Lze zlepšit podporu kultury?

V rubrice Anкета zjišťujeme názory klubů v příbramském zastupitelstvu. Otázky tentokrát zněly: Navštěvujete kulturní akce v Příbrami? Která se vám v poslední době nejvíce líbila? A v čem se může město zlepšit při podpoře kultury v Příbrami? Publikujeme názory těch klubů, které na otázky odpověděly, a to v abecedním pořadí od Z k A.

JIŘÍ A PETRA NOVOTNÝCH, MONIKA PETROVÁ, SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Na otázku, zda navštěvujeme kulturní akce v Příbrami, odpovídáme, že ano a velice rádi. Nejraději navštěvujeme v září Šalmaj, která byla bohužel tento rok zrušena pro nepříznivé počasí. Dále velice rádi navštěvujeme kulturní akce, které se během letních měsíců pořádají v letním kině na Novém rybníku. V zimě během plesové sezony jsme navštívili několik plesů. Jako nejvýznamnější ples považujeme ples Agrární komory Příbram - zemědělský ples, který se sice nekoná přímo v Příbrami, ale zato se na tomto plese podílíme (především Petra Novotná) na organizaci ve spolupráci se členy představenstva Agrární komory Příbram a Zemědělského svazu Příbram.

Ale musíme říct, že nenavštěvujeme jen kulturní akce pouze v okrese Příbram, ale zúčastňujeme se kulturních akcí v celém kraji, jako jsou Slavnosti města Kladna nebo Nymburské posvícení.

Jiří Novotný je členem Kulturní, památkové a letopisecké komise, která po velmi pečlivém zvážení rozděluje městské dotace v celkové výši 2 200 000 korun na podporu kultury.

A co zlepšit? Vůbec se nám nelíbí způsob placení na některých akcích. Musíte si vyzvednout kartu, kterou si můžete nabít na libovolnou částku, a s touto kartou během celé akce platit. Když jde celá rodina na tuto akci, jedna karta nestačí a je nutných mít více, které se musí dobýjet. Jedná se hlavně o děti. Nemí nic jednoduššího než dát na takové akci dětem určitý obnos, s kterým si musí během návštěvy vystačit. V případě, že mají kartu a celou částku nevyčerpají, musíme si zbytek peněz nechat poslat zpět na účet. Takhle by dětem peníze zůstaly v peněžence a mohly by je použít jinde.

Když shrneme celkovou kulturní podporu od města, tak můžeme konstatovat, že jsme spokojeni.

JAN POSKOČIL, ODS

Každý z nás má od malička určitě rád příběhy. Mají moc nás přenést do úplně jiných světů, rozvíjejí naši fantazii, inspirují nás a mohou nás mnohému naučit. Nějakou formu příběhu má v sobě většina uměleckých vyjádření. Z tohoto důvodu je a bude kultura a umění důležité, a to zvláště v přetechizované a uspěchané době. Kultura nese i příběh spojený s národním uvědoměním a českou samostatností. Předkové měli ke kultuře vždy blízko, a proto můžeme navázat na bohatou tradici.

Jak Příbram v této tradici pokračuje a co může nabídnout? Město samo o sobě nemůže určovat kulturní trendy, k tomu jsou povolanejší. Město ale vytváří zázemí pro kulturní život a podporuje ho.

Těžištěm kulturního dění je kulturní dům, kde sídlí divadlo a kino. Význam zařízení je jak z hlediska návštěvnosti (přes 100 000 návštěvníků),

tak i z hlediska městského rozpočtu, kdy příspěvek činí asi 40 milionů korun. Příbram se může chlubit vlastním souborem s kvalitním repertoárem. To není úplná samozřejmost. O úspěchu svědčí divácký zájem, kdy téměř polovina návštěvníků v kulturním domě přichází právě kvůli příbramskému souboru. Soubor také propaguje město díky návštěvám lidí ze širokého okolí i hostování.

Kromě zmíněné finanční podpory na provoz je nutné zmínit nedávné investice do divadelního sálu a kina či výstavbu výtahu. Z hlediska budovy kulturního domu zůstávají značné další nároky na finance. Po rekonstrukci volá malá scéna, ale i budova, kde se divadlo a kino nacházejí.

Dalším místem, kde se lze setkat s kulturou, je Knihovna Jana Drdy, kterou ročně včetně poboček navštíví 67 000 lidí. Důležitým údajem je počet knižních výpůjček (272 000). Z rozpočtu města čerpá příspěvek ve výši 15 milionů korun. V hlavní budově na náměstí T. G. Masaryka došlo nedávno k rekonstrukci včetně nového výtahu. Jistý problém knihovny z hlediska financí a zajištění rovnoměrných služeb představuje nutnost udržovat další tři pobočky - na Březových Horách, v ZŠ Školní a v Křížáku.

V centru se nachází kulturní instituce, která sice řádově - ať už v počtech návštěvníků (4800) či výši rozpočtu (3,7 milionu korun) - nedosahuje zmíněných organizací. Jedná se o Galerii Františka Drtikola Příbram, jejíž sídlo je jedním z kulturních klenotů. Zaměření galerie je specifitější a osloví jen určitý typ lidí. Galerie má stálou výstavu jednoho ze světově známých umělců a příbramského rodáka Františka Drtikola. Galerie skýtá potenciál pro rozvoj a posun nad rámec „pouze“ regionální kulturní instituce.

Z dalších institucí napojených na město je třeba zmínit Městské kulturní centrum (rozpočet 9,5 milionu korun), které zajišťuje městské akce jako Šalmaj, Prokopská pouť, advent atd. Nejde o čistě kulturu, tyto akce zahrnují i další aktivity. MKC připravuje i program v Junior klubu, jehož činnost je zaměřena na mladší ročníky, které by jiné kulturní akce neoslovily.

Část aktivit, které mohou být brány jako kulturní, se odehrává pod Sportovními zařízeními města Příbram. Akce jsou organizovány na Novém rybníku. Letos organizace převzala i provoz letního kina, kdy bylo u některých filmů dosaženo vysoké návštěvnosti.

Určitě se musí zmínit Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram, který je propojen s městem přes organizaci Dvořákovo Příbramsko a jeho finanční příspěvek ve výši asi 1,5 milionu korun. Produkce přináší vážnou hudbu v podání světových interpretů. Z hlediska kulturního významu lze tuto aktivitu považovat za kulturní vrchol, i když zvláště v kultuře záleží na preferencích uživatelů. Jeho význam spočívá v tom, že popularizuje tento druh umění a snaží se spolupracovat s mladou generací (ZUŠ, ZŠ, MŠ). Velkou měrou přispívá k reklamě příbramského regionu.

Nesmí se ani zapomínat na další organizace, umělecké školy, spolky a kroužky, kdy jejich činnost a obětavost mnoha lidí s podporou města vytváří základnu pro další kulturní rozvoj.

Někdo by mohl namítnout, že město by nemělo v takovém rozsahu podporovat kulturní život a mělo by raději dané prostředky více zaměřit na sociální věci, dopravu, údržbu města, bezpečnost apod. Lidé ale mají i jiné potřeby než pouze ty, které souvisejí s jejich základním fungováním. Stále více v poslední době hledáme něco jako „*smítní život*“. V tom nám umění a kultura pomáhají a lidé si i v těžších dobách našli prostředky, aby se tímto věcem věnovali.

ANTONÍN SCHEJBAL, ČESKÁ PIRÁTSKÁ STRANA

Jako bývalý provozovatel hudebního klubu mám ke kultuře v Příbrami opravdu blízký vztah. Kdykoliv mi to čas dovolí, rád navštěvuji akce nejrůznějších žánrů a vážím si všech, kteří se na příbramské kultuře podílejí.

Mezi kulturními subjekty, které rozhodně stojí za zmínku a pochvalu, je kolektiv kolem festivalu Odraz. Tento tým, kromě hlavního festivalu, pořádá i mnoho dalších akcí během roku.

Jako Pirát dlouhodobě podporujeme především kulturu „*zdola*“, tedy tu, která vzniká ze spolků a mezi jednotlivci. Považujeme ji za nejautentičtější a zároveň neefektivnější. Důležitým pilířem je pro nás dotační program Kulturní aktivity, u kterého se dlouhodobě snažíme o navýšení alokovaných prostředků.

Úroveň Městského kulturního centra (MKC) hodnotím v celorepublikovém měřítku jako velmi nadprůměrnou a osobně mám s jeho fungováním pozitivní zkušenosti. Přesto považuji za klíčové, aby většinu kulturních akcí v Příbrami organizoval soukromý a spolkový sektor. MKC by mělo sloužit spíše jako podpora a koordinátor ostatních organizátorů a soustředit se hlavně na vlajkové akce, jako jsou Příbramská svatohorská šalmaj nebo Prokopská pouť.

Jako pozitivní příklad dobré praxe vnímám také koncerty v letním kině pořádané externími promotéry. Jedná se o efektivní a pro město výhodnou formu podpory kultury, přičemž Sportovní zařízení města Příbram odvádějí velmi dobrou práci.

Prostor, který prošel v posledních letech asi největší proměnou, je Junior klub. Z původního undergroundového klubu se stal multifunkční městský prostor. Současnou dramaturgii a využití mimo veřejný program hodnotím vesměs kladně. Přesto mi na příbramské kulturní scéně chybí autentický hudební klub.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

Velká výprodejová akce!

Koupelnové vybavení
se slevou až 90 %.
Starší kolekce nebo výrobky
s drobnou vadou za zlomek ceny.

Vany od 500,-
Sprchové kouty od 1 100,-
Baterie od 800,-
Umyvadla od 500,-

RAVAK a.s
Obecnická 285,
261 01 Příbram
ravakvyprodej.flox.cz

Exotika přímým letem

z českých letišť bez mezipřistání

- ✓ Léto 2025
- ✓ First minute
- ✓ Last minute

Kontaktujte nás

📍 Střelecká 27, 26101 Příbram ✉️ pribram@invia.cz ☎️ 775 914 277

Zaměstnání najdeme rychle pro IT specialistu nebo řidiče kamionu

Jaká je nezaměstnanost v Příbrami? Které profese jsou méně potřebné v důsledku automatizace a robotizace? A jaké socioekonomické skupiny uchazečů mají velké problémy najít nové uplatnění? Mluvili jsme s Martinou Beránkovou, novou ředitelkou Krajské pobočky Úřadu práce v Příbrami.

Martina Beránková

MŮŽETE PŘIBLÍŽIT SOUČASNOU SITUACI NA TRHU PRÁCE V PŘÍBRAMI A OKOLÍ?

Podobně jako v jiných okresech Středočeského kraje, i v okrese Příbram, obci Příbram a jejím okolí přetrvávají problémy zaměstnavatelů s kvalifikovanou pracovní silou, technologické problémy a problémy spojené s energiemi. Stagnaci trhu práce na Příbramsku a jeho obnovení flexibility a výkonnosti může zlepšit pouze snížení cen energií a materiálových vstupů do výroby, komplexní rekvalifikační pracovní síly (například z Národního plánu obnovy 2022-2027) a zejména ukončení válečného konfliktu na Ukrajině.

Zaměstnanost na Příbramsku se během jarního období mírně zvýšila a nezaměstnanost postupně klesala. Registrovaná nezaměstnanost v okrese Příbram k 31. srpnu meziměsíčně i meziročně stagnovala na hodnotě 4,1 procenta, přičemž celkový počet uchazečů o zaměstnání v regionu mírně vzrostl. V okrese Příbram bylo evidováno 3254 uchazečů o zaměstnání, v Příbrami 1079 a v mikroregionu Příbramsko 1690. Počet hlášených volných pracovních míst během roku 2024 kolísá, k 31. srpnu vzrostl na 2967.

V srpnu 2024 se nám na kontaktním pracovišti Úřadu práce ČR (ÚP) v Příbrami podařilo umístit na trh práce 294 uchazečů o zaměstná-

ní, což je meziměsíčně o 46 více a meziročně o 90 více. Hlavní výzvou je a bude zajištění kvalifikované pracovní síly pro trh práce, k čemuž nyní efektivně využíváme Národní plán obnovy a jeho možnosti pro vzdělávání a rekvalifikaci uchazečů.

KTERÉ KONKRÉTNÍ SLUŽBY POSKYTUJE ÚŘAD PRÁCE V PŘÍBRAMI OBČANŮM HLEDAJÍCÍM ZAMĚSTNÁNÍ?

Úřad práce těmto občanům podává pomocnou ruku prostřednictvím poradenství, nabídky volných pracovních míst a možnosti zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce díky rekvalifikačním a digitálním kurzům na webu jsemvkurzu.cz. Dále nabízíme účast v projektech Evropského sociálního fondu, které zahrnují různé skupinové i individuální aktivity, například finanční gramotnost, asistenci při sepisování životopisu nebo doprovod do zaměstnání. Pro klienty také využíváme společensky účelná pracovní místa pro zaměstnavatele. ÚP ČR navíc poskytuje evropské služby zaměstnanosti, tedy zprostředkovává informace a pomoc při hledání zaměstnání v rámci EU prostřednictvím sítě EURES. Uchazečům o zaměstnání úřad vyplácí při splnění zákonných podmínek podporu v nezaměstnanosti.

JSOU NĚJAKÉ PROGRAMY ZACÍLENÉ PŘÍMO NA PŘÍBRAMSKO?

Většinou tyto programy fungují plošně. Jsou výjimky, jako byl nedávný případ Liberty v Ostravě, kde vyhodnocujeme potenciální rizika a hrozby a podle toho jednáme. Pokud propouští významnější firma s více zaměstnanci, aktivuje se program Outplacement, s touto firmou spolupracujeme a řešíme s ní rekvalifikace.

JAK RYCHLE SE OBVYKLE DAŘÍ NAJÍT VHODNÉ ZAMĚSTNÁNÍ PRO REGISTROVANÉ UCHAZEČE?

Velmi záleží na tom, s jakými hendikepy pro uplatnění na trhu práce uchazeči do evidence přicházejí - věk, zdravotní omezení, péče o děti a tak dále a samozřejmě také, v jakém oboru hledají uplatnění. Jinak rychle se podaří nalézt vhodné zaměstnání pro IT specialistu nebo řidiče kamionu a jinak pro administrativní profese, neboť růst automatizace a digitalizace snižuje potřebu pracovníků v administrativních rolích, které jsou snadněji nahraditelné technologiemi.

JSOU V TOMTO SMĚRU VELKÉ ROZDÍLY PODLE PROFESÍ?

Ano, podle profesí je rozhodně různě rychlá uplatnitelnost na trhu práce, někdy je nutné uchazeče i rekvalifikovat na zcela jiný obor. Některé profese jsme schopni zaměstnat již při podání žádosti, například řidiče skupin C, D, ale záleží na tom, zda chtějí pracovat ve stejném

oboru. V nedostatkových profesích získají lidé práci během prvních tří měsíců.

KTERÉ OBORY A POVOLÁNÍ JSOU MOMENTÁLNĚ V PŘÍBRAMI NEJŽÁDANĚJŠÍ?

Mezi nejžádanější a nejhledanější profese v Příbrami neustále patří pracovníci ve strojírenských oborech, jako jsou soustružníci, obráběči, kovodělníci a strojní technici. Dále jsou velmi poptávaní svářeči, elektrikáři, operátoři call center, řidiči nákladních a speciálních automobilů, strážníci, kuchaři a také skladníci a pracovníci logistiky. Další vyhledávanou skupinu tvoří pracovníci ve zdravotnictví, IT specialisté včetně programátorů, policisté a vojáci. Naopak menší zájem ze strany zaměstnavatelů je o pozice v umělecké činnosti, těžební činnosti a lesnictví.

JAK PROBÍHÁ SPOLUPRÁCE S MÍSTNÍMI PODNIKY PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ PRO OBČANY?

Spolupráce probíhá v podstatě na denní bázi. Úřad poskytuje zaměstnavatelům informace o situaci na trhu práce, nástrojích aktivní politiky zaměstnanosti a dostupných pracovních silách. Cíleně vyhledává vhodné zaměstnance z databáze, informuje o podmínkách zaměstnávání osob se zdravotním postižením a pracovní rehabilitací. Pro zaměstnavatele se pořádají výběrová řízení a semináře zaměřené na aktuální témata z oblasti zaměstnanosti. Dále se organizují Burzy práce, které slouží jako přehledka zaměstnavatelů z různých odvětví - jak soukromého, tak veřejného sektoru.

V současné době probíhá projekt Evropského sociálního fondu - Digi pro firmy, který firmám umožňuje čerpat příspěvky na vzdělávání a kvalifikaci jejich zaměstnanců. Největší potenciál pro rozvoj této spolupráce vidíme v pokračování a rozšiřování těchto projektů, které podporují vzdělávání a zvyšování kvalifikace pracovníků, což firmám umožňuje lépe reagovat na měnící se potřeby trhu práce.

JAKOU ROLI HRAJÍ STARŠÍ PRACOVNÍCI NA SOUČASNÉM TRHU PRÁCE VZHLEDEM K DEMOGRAFICKÝM ZMĚNÁM A STÁRNUTÍ POPULACE?

Nezaměstnaností je v současné době nejvíce ohrožena skupina obyvatel nad 50 let. Uchazeči o zaměstnání starší 50 let patří k nejobtížněji umístitelným na trhu práce, přestože mají zpravidla vyšší pracovní motivaci, zažitý pracovní rytmus, smysl pro odpovědnost a bohatou praxi. Uchazeči o zaměstnání starší 50 let, kteří jsou dlouhodobě nezaměstnaní (okres Příbram k 31. srpnu 2024 eviduje 1206 osob, což představuje 37 procent z celkového počtu uchazečů), ztrácejí motivaci pracovat, například kvůli

Martina Beránková

Na začátku letošního roku se stala ředitelkou Krajské pobočky Úřadu práce v Příbrami. Přes 20 let pracovala ve vedoucích manažerských pozicích v soukromém sektoru, zejména v oblasti leasingu a bankovníctví. Má zkušenosti z několika společností, zejména z oblasti financí, byla mj. ředitelkou pobočkové sítě Air Bank. Vystudovala management a řízení lidských zdrojů a posléze andragogiku.

nízké úrovni nabízené mzdy, zastaralé kvalifikaci, omezené mobility nebo věkovému či zdravotnímu handicapu. To vše výrazně snižuje jejich šance na získání zaměstnání.

Úkolem kontaktního pracoviště ÚP v Příbrami je pokusit se odstranit tyto bariéry a pomoci nástroji a opatření aktivní politiky zaměstnanosti a cíleného poradenství vyrovnat nesoulad mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce. Úřad práce České republiky v Příbrami věnuje těmto evidovaným uchazečům zvýšenou péči. Za pomoci nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti, jako jsou společensky účelná pracovní místa, rekvalifikace a pracovní rehabilitace, Národního plánu obnovy a příspěvků na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (podle § 78a), jsou i tito uchazeči umisťováni na trh práce a zapojováni do pracovního procesu.

JAK SE VYVÍJÍ NEZAMĚSTANOST MEZI MLADISTVÝMI A ABSOLVENTY ŠKOL V NAŠEM REGIONU?

V okrese Příbram neočekáváme výrazné změny v počtu evidovaných absolventů a mladistvých ve srovnání s předchozími lety, ani co se týče relativních, ani absolutních hodnot. Vzhledem k silnému populačnímu ročníku dochází v září a říjnu k mírnému meziročnímu zvýšení počtu těchto uchazečů. Za srpen 2024 byl zaznamenán velmi mírný nárůst počtu absolventů a mladistvých (+ sedm uchazečů o zaměstnání).

Snazší vstup na trh práce absolventům a mladistvým umožňují nástroje a opatření aktivní politiky zaměstnanosti, které přispívají k zaměstnávání uchazečů prakticky ve všech odvětvích. Aktuálně jsou využívány především projekty z programového období Operačního

programu Zaměstnanost+ (zejména projekt Evropského sociálního fondu „Záruky pro mladé“), přičemž jednotlivé projekty jsou zaměřeny na různé věkové skupiny nebo osoby se zdravotními postiženími. Nejvíce podporovaným nástrojem je společensky účelné pracovní místo vyhrazené, kde se nám úspěšně daří umisťovat účastníky projektů k zaměstnavatelům.

Absolventi strojírenských a elektrotechnických oborů, kteří se do evidence vůbec nedostanou nebo se v evidenci úřadu nezdříží dlouho, patří mezi nejžádanější a nejhledanější skupiny (soustružníci, obráběči, kovodělníci, strojní technici a elektrotechnici). Zaměstnavatelé se rozhodli přijímat absolventy bez praxe (ty, kteří chtějí okamžitě začít pracovat), které následně zaučují na požadované pozice.

Absolventům, kteří mají zájem o práci, profesní růst a další vzdělávání, se v současné době spolehlivě daří najít uplatnění i ve svém oboru. Ve spolupráci s ÚP jsou rekvalifikováni, vzděláváni a co nejdříve umisťováni na trh práce.

EXISTUJÍ NĚJAKÉ PŘEKÁŽKY, KTERÉ STOJÍ V CESTĚ MLADÝM LIDEM PŘI HLEDÁNÍ ZAMĚSTNÁNÍ?

Mladí lidé často čelí při hledání zaměstnání několika překážkám, jako je nedostatek praxe, omezené pracovní zkušenosti a nedostatečné propojení mezi vzděláváním a reálnými potřebami trhu práce. Pro zaměstnavatele může být také odrazující nízká úroveň takzvaných měkkých dovedností, jako jsou komunikace, týmová práce nebo řešení problémů. Školy a vzdělávací instituce by měly podniknout několik kroků ke zlepšení přípravy studentů na pracovní život. Měly by více spolupracovat s firmami a vytvářet programy zaměřené na rozvoj praktických zkušeností, například prostřednictvím stáží nebo simulovaných pracovních situací. Důležitá je také podpora kariérního poradenství, které pomůže studentům lépe napláňovat své kariérní cíle a cestu k jejich dosažení.

JSOU K DISPOZICI KRATŠÍ NEBO MIKRO ÚVAZKY?

Mikro úvazky jsou běžné u různých věkových skupin a profesí. Jsou populární například u vysokoškoláků, maminek na mateřské dovolené, nebo u lidí, kteří kombinují pracovní činnosti s dalšími povinnostmi. Známe třeba učitelky, které vypomáhají ve firmách na kratší pracovní dobu.

V Příbrami od dubna zahájilo provoz detašované pracoviště Úřadu práce, jehož pracovníci

Mezi nejžádanější a nejhledanější profese v Příbrami patří pracovníci ve strojírenských oborech, jako jsou soustružníci, obráběči, kovodělníci a strojní technici.

”

vyřizují online žádosti o sociální dávky podané pražskými klienty. Jde tak o první podobné pracoviště tohoto druhu v Česku, kdy pracovníci úřadu v jednom kraji - Středočeském - vyřizují kompletní agendu pro kraj druhý - hlavní město Prahu. Úřad práce zatím pro tento účel díky výběrovému řízení nabral desítky specialistů. V mnoha případech poskytujeme možnost home office nebo zkrácených úvazků.

JAK VELKÝ VÝZNAM PŘIKLÁDÁTE CELOŽIVOTNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ V DNEŠNÍM RYCHLE SE MĚNÍCÍM PRACOVNÍM PROSTŘEDÍ?

Celoživotní vzdělávání má v dnešním rychle se měnícím pracovním prostředí zásadní význam, protože umožňuje lidem udržet krok s technologickými změnami a měnícími se požadavky trhu práce. Neustálé rozšiřování dovedností a znalostí zvyšuje jejich konkurenceschopnost a zaměstnatelnost. Úřad práce podporuje občany v dalším vzdělávání prostřednictvím rekvalifikačních kurzů, poradenství a finanční podpory na vzdělávací programy, které jim mohou pomoci získat nové dovednosti, zlepšit jejich kvalifikaci a zvýšit šance na uplatnění na pracovním trhu. Na stránkách jsemvkurzu.cz je možné si projít databázi jak rekvalifikací, tak kurzů digitálního vzdělávání a udělat si obrázek o tom, jaké kurzy ÚP nabízí a rovnou si o konkrétní kurz i požádat.

JSOU EFEKTIVNÍ PROGRAMY AKTIVNÍ POLITIKY ZAMĚSTNANOSTI JAKO VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ PRÁCE NEBO PŘÍSPĚVKY NA DOJÍZDĚNÍ?

V roce 2024 není prioritou podporovat nástroj veřejně prospěšné práce (VPP) v takové míře, jak tomu bylo v minulých letech. VPP se nyní zaměřují hlavně na obce, které mají index sociálního vyloučení vyšší než 12 bodů, a na uchazeče o zaměstnání, které kvůli svým hendikepům a potřebě zvýšené péče nelze snadno začlenit zpět na trh práce. Aktuálně probíhá pilotování „Integračního pracovního místa“ jako obdobného nástroje VPP, který by kromě umístění znevýhodněného uchazeče o zaměstnání zahrnoval i jeho psychosociální podporu.

Celý rozhovor je na webu kahan.pribram.eu.

■ Stanislav D. Břeň

Rekvalifikace v rámci Národního plánu obnovy

Zájem o rekvalifikace a jejich důležitost při Úřadu práce České republiky je jasně vidět z meziročního rapidního nárůstu zahájených rekvalifikací. K 31. srpnu 2024 bylo ve Středočeském kraji do rekvalifikačních kurzů zařazeno o 3471 osob více než ke stejnému datu v roce 2023, což představuje nárůst o 252,6 %. Celkem 2796 uchazečů o zaměstnání evidovaných na krajské pobočce se v srpnu 2024 podařilo umístit na trhu práce. To je meziročně o 1121 osob více, což odpovídá relativnímu nárůstu o 67 %.

Uchazeči o zaměstnání a zájemci o zaměstnání mají možnost zúčastnit se kurzů realizovaných ÚP ČR formou zvolených nebo zabezpečených rekvalifikací. Nejvíce využívaným nástrojem jsou zvolené rekvalifikace. V letošním roce (do konce srpna) tuto možnost ve Středočeském kraji využilo 3039 osob. Největší zájem je o rekvalifikace v oblastech řídicích průkazů skupiny C, kvalifikačních kurzů pro pracovníky v sociálních službách, chůvy, účetnictví a v současné době zejména v oborech informačních technologií a Průmyslu 4.0, které jsou součástí rekvalifikací v rámci Národního plánu obnovy.

Nové dopravní hřiště není pro elektrokola ani elektokoloběžky

S novým školním rokem je pro děti z Příbrami a okolí otevřeno zcela nové dopravní hřiště. Výuku zajišťuje Městská policie Příbram, v odpoledních hodinách a o víkendech bude hřiště otevřeno veřejnosti.

Pohled z dronu na nové dopravní hřiště.

Foto (2×): město Příbram

V průběhu prázdnin prošlo kompletní proměnou dětské dopravní hřiště. Nové jsou dopravní prvky, značení, trasa, povrchy, veřejné osvětlení i budova pro výuku. „Dovolím si říci, že touto rekonstrukcí Příbram získala jedno z nejmodernějších dopravních hřišť v regionu. Hřiště bude v dopoledních hodinách sloužit pro výuku školních dětí, odpoledne a o víkendech jej bude moci využívat široká veřejnost,“ řekl starosta Jan Konvalinka.

Nové dopravní hřiště bylo slavnostně otevřeno ve čtvrtek 19. září. V tento den byla pro

návštěvníky navíc připravena závodní dráha Drift, skákací hrad, občerstvení a Městská policie Příbram v průběhu odpoledne prováděla značení kol pomocí syntetické DNA. Návštěvníci si mohli zapůjčit motokáry.

Hřiště fungovalo v Příbrami desítky let. V minulém volebním období se městu podařilo vykoupit pozemky pod hřištěm a začalo se uvažovat o rekonstrukci, která proběhla během letošních prázdnin.

Rekonstrukce byla rozdělena do dvou částí. Rekonstrukci samotného hřiště provedla firma

Swietelsky stavební za částku 9 314 000 korun vč. DPH. Druhou část, tedy rekonstrukci zázemí, realizovala za částku 3 618 000 korun společnost Stavos Příbram.

Dopravní hřiště bude otevřeno od dubna do října s tím, že mimo letní prázdniny bude veřejnosti přístupné od pondělí do čtvrtka od 15.00 do 19.00 a od pátku do neděle a ve svátky od 14.00 do 19.00. V průběhu letních prázdnin bude moci veřejnost hřiště využívat od 14.00 do 20.00. S ohledem na bezpečnost není na hřišti dovoleno používat elektrokola, elektokoloběžky, stejně jako prostředky poháněné benzínovým motorem.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Na Dvořákově nábřeží fungují nové toalety

Dvořákově nábřeží je nejen spojnicí mezi autobusovým či vlakovým nádražím a centrem staré Příbrami, ale také místem, kde se konají různé akce a občané zde tráví volný čas. Právě zde byly instalovány nové veřejné toalety.

Od začátku září jsou v provozu nové veřejné toalety na Dvořákově nábřeží. Původní záchodky vybudované v hrázi Hořejší Obory nahradily modulární toalety, které dodala příbramská firma ZRUP za částku 1 675 000 korun vč. DPH.

„Původní toalety byly několikrát terčem útoku vandalů a vzhledem ke své poloze, kdy byly umístěny přímo v hrázi rybníka, se stávaly místem, kde s oblibou nocovaly osoby bez přístřeší. Od záměru tyto toalety opravit jsme s ohledem na uvedené skutečnosti ustoupili a našli nové řešení v podobě modulární stavby, která je navíc bezbariérová,“ informoval starosta Jan Konvalinka.

Použití toalet je zpoplatněno částkou 15 korun, kdy platbu je možné provést pouze prostřednictvím platební karty. „Systém otevírání toalet, tedy systém platby je nastaven tak, abychom co nejvíce eliminovali útoky vandalů a využívání prostor pro jiné účely, než pro které jsou určeny,“ dodal starosta Konvalinka. Veřejné toalety na Dvořákově nábřeží mají ve správě Technické služby města Příbrami.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Boj o příbramskou vodu není u konce

Zastupitelstvo města na svém jednání 23. září pokořilo další rekord. Projednávání jednoho bodu trvalo 6 hodin a 17 minut. Na program se dostal „nesmírně klíčový bod“, jak jej sám i ve své úvodní řeči nazval starosta Jan Konvalinka. Tématem bylo provozování vodohospodářské infrastruktury města Příbram.

Současné rozhodování o vodohospodářské infrastruktuře (VHI) má hlubší historii. Příbram vlastní VHI - zjednodušeně trubky, čistírnu a úpravný vody. Před zhruba dvaceti lety se tehdejší zastupitelstvo (ZM) rozhodlo, že provozování tohoto majetku svěří za úplatu do péče nynější společnosti 1. SčV, kterou vlastní francouzský koncern Veolia. Byla uzavřena tzv. koncesní smlouva, která byla opět rozhodnutím ZM po deseti letech se stejným subjektem prodloužena. Před asi třemi lety se začalo mluvit o potřebě přípravy nového výběrového řízení na provozovatele. Město si nechalo vypracovat právní analýzu s několika variantami postupu. Zní na jaře roku 2022 vyplynulo, že nejvýhodnější je pokračovat v koncesi. Tedy přenechat provozování za úplatu (nájem) externímu subjektu s potřebnou kvalifikací. Analýza byla v dubnu 2022 projednána ZM a radě města (RM) bylo uloženo vést kroky směřující ke koncesnímu řízení (Kahan 5/2022). Město vypsalolo tendr na nového provozovatele, toto řízení běželo v roce 2023. Přihlásilo se několik subjektů včetně současného provozovatele. Cenově nejvýhodnější nabídku - jak se později ukázalo - předložila společnost SmVaK Ostrava. Na mimořádném zasedání ZM v prosinci 2023 (původní smlouva s 1. SčV končila v únoru 2024) však padl návrh zastupitelů SPD na zrušení koncesního řízení a provozování VHI ve vlastní režii. Zaznívaly myšlenky, které by se daly lapidárně shrnout do vyjádření, že „příbramská voda má být v příbramských rukou“. Většinou v ZM byl návrh na ukončení koncesního řízení přijat.

Během roku 2024 se k VHI uskutečnilo několik veřejných i pracovních jednání ZM a byly postupně rozpracovávány varianty možného postupu (v rámečku Pět variant na stole). Na zářijovém zasedání dostali zastupitelé k dispozici právní a ekonomické zhodnocení. Nejvíce se diskutovalo o variantě č. 4, která znamená založení nového společného podniku (joint venture), jenž by VHI provozoval a v němž by město drželo většinový podíl (cca 60 %) a 1. SčV cca 40 %. Doba trvání dohody mezi společníky má být 15-20 let, kdy se předpokládá opce na odkoupení zbývajících podílů městem. Dále se řeší složení orgánů společnosti, kdy v základním návrhu je, že by 1. SčV

měla dva jednatele oproti jednomu za město, přičemž souhlas musí dát vždy nejméně dva jednatele. Město by zase mělo převahu v dozorčí radě. Tyto základní parametry jsou obsaženy v tzv. Term sheetu, tedy návrhu posloupnosti kroků, které je třeba učinit s cílem realizovat tento záměr. Advokáti právní kanceláře Rowan Legal, která zastupuje město a kteří byli přítomni na zasedání, uváděli, že jde o základní návrh k dalšímu jednání. Dokument byl během jednání vícekrát označen jako nezávazný, ale navržené usnesení předpokládalo schválení jeho textu.

Pokud město nerozhodne do poloviny prosince, bude příbramská VHI provozována nejspíše v režimu povinnosti veřejné služby, někdy nazývané též nucené správy. To by mj. znamenalo, že obyvatelé a firmy budou zásobováni vodou, ale Příbram nebude od 1. SčV inkasovat nájem. Ten se pohybuje kolem 50 milionů korun ročně a je reinvestován do obnovy stávající VHI.

PESTRÁ DISKUSE

Na následujících řádcích si ve stručnosti připomeneme některé aspekty diskuse (ZM bylo 23. 9., tento Kahan šel do tisku 25. září, debata na ZM bude detailně zaznamenána v oficiálním zápisu, který bude dostupný na pribram.eu, kde jsou i podklady k jednání). Jedním z hlavních řečníků byl zastupitel Václav Dvořák. Jeho vystoupení a detailní analýzu problematiky bodů i s jistým „překladem“ odborných souvislostí do řeči běžných smrtelníků ocenilo hned několik zastupitelů. Jeho slovní oponentura právních i ekonomických podkladů, které připravili společnost Rowan Legal a znalec v oboru ekonomika Přemysl Krch, měla v součtu několik hodin.

Václav Dvořák nabádal zastupitele, aby si zamysleli, jak se postaví k následující skutečnosti: Podle návrhu v Term sheetu bude mít město v novém společném podniku podíl 60 %. Při počátečním vlastním kapitálu firmy 100 000 korun podle něj tak má podíl města hodnotu 60 000 korun. Z předložených dokumentů vyplývá, že se město v horizontu 15 let zaváže vyplatit 1. SčV sumu 40 milionů korun (plus úroky - ve finanční analýze je uváděna cifra 21,5 mil. korun) za možnost účastnit se společného podniku a profitovat z něj pouze za předpokladu výrazného zvýšení

vodného a stočného. Václav Dvořák uvádí, že většinu služeb pro nový podnik bude poskytovat a veškeré materiální i nemateriální zázemí bude nadále za úplatu poskytovat 1. SčV, tedy menšinový vlastník. Podle něj bude vzniklý podnik jen prázdnou schránkou bez významnější hodnoty.

V návrhu pro další jednání s 1. SčV je obsaženo, že tato společnost by ve společném podniku měla dva jednatele, a město pouze jednoho a manažerské řízení bude plně v rukou 1. SčV (v dozorčí radě by byla situace opačná). To by podle Václava Dvořáka vedlo k tomu, že úkony běžného provozu by si menšinový vlastník ve vzniklé společnosti mohl řešit podle svého uvážení. Upozornil, že v podstatě zůstává zachován model současné koncesní smlouvy, který „nevrací vodu do příbramských rukou“. Naopak město se podle něj zavazuje k další a delší (z 10 na 15-20 let) spolupráci se zahraničním partnerem.

Starosta Jan Konvalinka oponoval, že vybudovat podnik na zelené louce (var. č. 1) by stálo asi 120 milionů. „Oceňuji práci, kterou jste si dal s rozbořem, ale myse to celou dobu snažíme udělat tak, aby nás nečekala rizika nucené správy. Snažíme se dělat vše, aby se situace nestala fatální pro město.“ Aleš Barášek kontroval, že do této situace se dostalo vedení města samo tím, že nerespektovalo svá předchozí rozhodnutí (výběr varianty koncesní smlouvy) a že s výkřiky „chceme vodu do vlastních rukou“ zrušilo dlouho běžící a připravované řízení. Aleš Barášek zároveň kritizoval to, že data pro ekonomickou analýzu pocházejí většinou od 1. SčV: „Varianta číslo 4 je nyní předkládána jako nejvýhodnější, protože nemáme čas. Čas ale není argument. Můžeme říci, že budeme mít ztráty z toho, že budeme pod veřejnou službou, ale ztráty z varianty číslo 4 mohou být podstatně vyšší.“ Zároveň poukázal na to, že je třeba mít „správnou motivaci vybrat pro město opravdu to nejlepší řešení“ a současně kvalifikovaný tým pro vyhodnocení variant i následnou realizaci. Starosta opakovaně zdůrazňoval, že údaje a data uvedená v posouzení jsou získána od provozovatele, nejsou kompletní a že skutečné parametry dohody budou součástí dalších jednání i schvalování v ZM.

VZÍT NA VĚDOMÍ A ROZPRACOVAT JEDNIČKU

Po několikahodinové diskusi i samotná rada ústy svého jednoho člena, Petra Rottera, upravila návrhy usnesení. ZM vzalo na vědomí závěry odborných poradců k transformaci VHI i Term sheet. V bodě, kdy se hlasovalo o pověření RM pokračovat v jednání za účelem finalizace právních dokumentů, ZM nepřijalo usnesení. Na návrh zastupitele Martina Buršíka ale uložilo radě vypracovat detailní analýzu varianty č. 1. Další jednání k VHI bude v listopadu.

■ Stanislav D. Břeň

Pět variant na stole

- 1: Založení nové společnosti vlastněné a ovládané městem, která bude provozovatelem VHI (tzv. in-house na zelené louce).
- 2: Založení nové společnosti provozovatele VHI, koupě části závodu 1. SčV a následný in-house režim.
- 3: Založení nové společnosti provozovatele VHI, zajištění zázemí od 1. SčV nikoli koupí části závodu (zejména jde o provozní data, pracovníky a nemovitosti potřebné k provozování).
- 4: Založení nové společnosti jako společného podniku města a Veolie (tzv. přidružená osoba, bude mít výjimku pro zadávání veřejných zakázek).
- 5: Založení nové provozní společnosti a servisní společnosti, která získá zázemí koupí (části) závodu 1. SčV.

Zdroj definic: Ing. Přemysl Krch - Expert Advisory

Cena města Příbrami: Zašlete svůj návrh a získáte odměnu

Popáté mají občané Příbrami příležitost nominovat osobnosti či celé kolektivy na Cenu města Příbrami. Novinkou pro nadcházející ročník je slosování všech návrhů s možností získat dárkový poukaz a knihu o příbramském regionu.

Cena města Příbrami je oceněním udělovaným za významný přínos k rozvoji města Příbrami a regionu. Mohou ji získat jednotlivci, právnické osoby či kolektivy. Cena může být udělena také „in memoriam“.

Návrhy na Cenu města Příbrami pro rok 2025 bude možné podávat od 1. října do 30. listopadu 2024. Občané mohou své návrhy zasílat prostřednictvím formuláře, který je možné vyplnit online na webu pribram.eu, případně ho lze stáhnout do počítače a vyplněný poslat e-mailem na adresu cenamesta@pribram.eu, nebo ho odevzdat v Informačním centru města Příbrami na adrese Pražská 129. Ve formuláři je třeba uvést jméno navrhovatele a kontakt. Na anonymní návrhy nebude brán zřetel. V případě nominace kolektivu je třeba uvést kontakt na jeho zástupce.

Doručené návrhy posuzuje pracovní skupina, jejíž členy jmenuje starosta města Příbram. Pracovní skupina návrhy vyhodnotí a doporučí radě města vhodného kandidáta či kandidáty. Rozhodnutí, kdo z uvedených kandidátů ocenění získá, náleží zastupitelstvu města. Cena města Příbrami bude předána během závěrečného koncertu Hudebního festivalu Antonína Dvořáka. Vyznamenaný obdrží skleněnou trofej vyrobenou firmou Preciosa a pamětní list.

Cenu města Příbrami za letošní rok si převzal příbramský oftalmolog Michal Bodnár. Foto: Martin Andrlé

Všechny doručené návrhy budou slosovány a výherce obdrží dárkový poukaz do Divadla A. Dvořáka Příbram v celkové hodnotě 1000 korun a knihu o příbramském regionu.

Cena města Příbrami za rok 2024 byla udělena lékaři Michalu Bodnárovi, a to za celoživotní dílo v oblasti oftalmologie a dlouholeté působení ve vedení očního oddělení příbramské

nemocnice. Rozhovor s ním jste si mohli přečíst v Kahanu 7-8/2024.

■ **Jana Klímová**
Městský úřad Příbram

Nový rybník rozzáří světelná expozice

Ve volnočasovém areálu Nový rybník bude 2. listopadu slavnostně otevřena světelná výstava s názvem Světelný vodní svět. Příbram bude jedno ze sedmi měst v Česku, kde se show uskuteční.

Od listopadu bude na Novém rybníku k vidění venkovní expozice Světelný vodní svět. Vizualizace: SZM Příbram

Návštěvníci Nového rybníka budou moci od 2. listopadu obdivovat světelný park, a to denně od 16.00 do 21.00. Na desítkách ručně

vyroběných světelných soch, dekorací a světelných instalací se rozzáří statisíce LED světel. Expozice je součástí mezinárodní série světel-

ných výstav Světla vyprávějí, která probíhá nejen v Česku, ale i v dalších zemích Evropy, jako jsou Slovensko, Maďarsko, Chorvatsko, Francie či Německo. „Příbram se tak stane jedním ze sedmi měst, která se mohou pyšnit pořadatelským v Česku. Věřím, že akce přinese návštěvníkům mnoho radosti a hezkých okamžiků s rodinou, přáteli,“ řekl řekl Jan Slaba, ředitel Sportovních zařízení města Příbram.

Návštěvníci Světelného vodního světa se mohou těšit na desítky soch a světelných dekorací, které budou rozmístěny po celé délce rybníka. K vidění budou světelní slavíci, žáby, ryby či labuť v nadživotní velikosti. Expozici dodává firma Decoled.

■ **Kateřina Jahelková**
SZM Příbram

D4 je dočasně zprovožňována pro dopravu

K otevření nové dálnice D4 Via Salis zbývají tři měsíce a v souvislosti s dokončovacími pracemi začalo na trase dálnice platit několik dopravních opatření. Dva úseky dálnice a část třetího byly po položení nového asfaltového povrchu ve druhé polovině září zprovožněny v rámci dočasných dopravních opatření. V některých zbývajících částech D4 jsou plánovány změny v podobě krátkodobých uzavírek nájezdů, sjezdů nebo jízdnic pruhů.

Stavba D4 je prvním velkým infrastrukturálním projektem, který probíhá v režimu partnerství soukromého a veřejného sektoru (PPP). Stavební práce byly zahájeny v roce 2021 a v současné době je na D4 hotovo zhruba 97,5 % projektu. „Stavba dálnice D4 Via Salis finišuje a současná dopravní omezení na trase už patří k těm skutečně posledním. V prosinci bude D4 zprovožněna v plném rozsahu,“ uvedla mluvčí Via Salis Danie-la Pedret.

V takzvaném plném profilu, tedy v obou jízdnicích směrech a obou pružích, je od 16. září opět plně k dispozici řídicím téměř pětikilometrová trasa Skalka - Háje. Na tomto úseku (původně zprovožněném v roce 2017) byla v rámci modernizace položena zcela nová svrchní asfaltová vrstva, dobudovány bezpečnostní závlivy a instalována technologie Dálničního informačního systému. Podobně v plném profilu pojedje doprava v 3,5 km dlouhém úseku Nová Hospoda - Krašovice, který byl modernizován stejným způsobem a byl původně zprovožněn v roce 2004.

V obou jízdnicích směrech je od poloviny září otevřen také úsek číslo 2 Háje - Milín v délce 5,5 km a část úseku v délce 2,5 km od Milína po těchařovickou křižovatku. Stavebníci provádějí dokončovací práce po stranách dálnice či ve středovém dělícím pásu.

V části úseku Lety-Čimelice od obce Nerestce po křižovatku v Letech je doprava od konce září vedena v levém jízdnicím pásu v režimu 1+1. Změny v dopravním režimu čekají také úsek v lokalitě mimoúrovňové křižovatky Mírotice, která se zde kříží se silnicí II/121. Zde se doprav-

Podle Vinci Construction CS pracovalo v době nejvyššího nasazení letos na dálnici najednou více než 1000 lidí a stovky strojů. Foto: Via Salis

ni opatření budou upravovat několikrát a bude se měnit najíždění na dálnici.

Projekt PPP (Public Private Partnership) D4 realizuje sdružení Via Salis složené z firem Vinci Highways a Meridiam. Investice zahrnuje projektování, financování a stavbu 32 km dálnice D4 z Příbrami do Písku a modernizaci a údržbu dalších 16 kilometrů již zprovožněných navazujících úseků. Stavba bude podle smlouvy se státem hotova v prosinci 2024 a dalších 25 let bude konsorcium dálnici pro-

vozovat. Stavební práce provádí Divia stavební, která patří do skupiny Vinci Construction CS, provoz a údržba na existujících více než 16 kilometrech je od 1. července 2021 v rukou společnosti Via Salis Operations, vlastněné ze 100 % Vinci Highways.

■ red

Tábor roku!

Charita Příbram již tradičně připravila letní dobrodružství v podobě stanového tábora pro děti z řad klientů, ale i veřejnosti. Letos děti prožily celý rok během deseti dní a připomněly si nejen dobře známé české tradice, ale i ty trochu časem zapomenuté.

K podzimu na Táboře roku patří drakiáda.

Foto: Charita Příbram

Táborový rok začal příchodem Tří králů, kteří přinesli poselství o tom, co děti čeká. A nebylo toho málo. První byl masopust, kdy průvodem po vsi započalo veselí všech báječných maškar, které děti dokázaly vyrobit. A tvořilo se a veselilo dál, protože nastaly Velikonoce, ale také čarodějnice, nechybělo ani stavění májky a staročeská beseda. Svatojánská noc děti přenesla k vysvědčení a tím na táboře začaly konečně prázdniny. A jelo se na tábor!

V létě nechybělo ani letní kino, koupání, spaní pod širákem nebo pořádný výlet. A jako vždy rychle uteklo a už byl podzim s opékáním nad praskajícím táborákem či pouštěním draků. Zafoukalo dokonce tak moc, že druhý den přijel na bílém koni sv. Martin, na letním táboře tak

započala zima. Čerti, andělé i Mikuláš si na děti také udělali během letního volna čas a přišli se podívat, jak se nám na táboře daří. Nechybělo ani sáňkování či pořádná koulovačka. Ovšem také se muselo nachystat cukroví a trochu poklidit, protože Štědrý den byl za rohem. A opravdu, pod stromečkem, který děti krásně ozdobily, našly dárečky. Roční dobrodružství zakončila oslava Nového roku. Co nás v něm čeká? Na to si budeme muset počkat zase až na další tábor.

■ Pavlína Alexandra Kusá
Charita Příbram

Na kulturní aktivity by mohlo jít všeobecně více peněz

Čím se zabývá kulturní komise? Jak se mění styl městské kroniky s novou kronikářkou? Je podpora kultury v Příbrami dostatečná? A jaké jsou dopravní výzvy města? Na tyto a další otázky odpovídá Milan Hrudka, předseda komise kulturní, letopišské a památkové a nově též předseda dopravní komise.

SLOVO „LETOPIŠECKÁ“ V NÁZVU KOMISE PŮSOBÍ AŽ ARCHAICKY. ČÍM SE KOMISE ZABÝVÁ A JAKÁ JE JEJÍ HLAVNÍ NÁPLŇ?

Komise se vyjadřuje k otázkám a řešení kulturní problematiky, je poradním orgánem rady města. Posuzujeme návrhy občanů a veřejnosti v oblasti kultury, například na kulturní akce a navrhujeme rozdělení finančních příspěvků pro oblast kultury včetně kulturních památek. V oblasti letopišské a památkové se zabýváme kontrolou kroniky, vyjadřujeme se k umístění a obsahu pamětních desek, k umístění a vzhledu sochařských a jiných uměleckých děl a navrhujeme nová pojmenování a přejmenování ulic. Také se vyjadřujeme k vydavatelským počínům města v oblasti historie a místopisu.

V ČEM SPOČÍVÁ KONTROLA MĚSTSKÉ KRONIKY?

Kontrola kroniky je spíše formální, zaměřená na jazykové a faktické chyby. Důvěřujeme kronikářce, že data jsou zaznamenána správně. Kronika by měla být objektivní, což je pro nás klíčové.

OD LOŇSKA MÁ MĚSTO NOVOU KRONIKÁŘKU BARBORU SLADKOVSKOU. MĚNÍ SE NĚJAK POJETÍ KRONIKY?

Nová paní kronikářka má více neutrální styl. Vyhýbá se barvitosti vyjádření a více se zaměřuje na fakta, data a čísla.

MOHOU SE OBČANÉ SEZNÁMIT S OBSAHEM KRONIKY?

Ano, občané mohou do kronik nahlédnout, ale vzhledem k tomu, že obsahují osobní údaje, nejsou běžně dostupné například na internetu. K dispozici jsou však na městském úřadě nebo v archivu.

NEDÁVNO JSTE SE ZABÝVALI SOCHAMI V MAJETKU MĚSTA. O CO SE JEDNALO?

Naše práce spočívala v zaznamenání aktuální situace soch. Pořídili jsme fotodokumentaci a popis, z nichž je patrný jejich celkový stav. Příslušný odbor pak s těmito informacemi dále pracuje.

V RÁMCI KOMISE POSUZUJETE KULTURNÍ PROJEKTY, KTERÉ USILUJÍ O DOTACI ZE STRANY MĚSTA. PROČ JE PODPORA KULTURY NIŽŠÍ NEŽ TŘEBA PODPORA SPORTU?

Souhlasím, že na kulturu by mohlo jít více peněz. Hodnota projektů, které žádají o podporu, je zpravidla dvojnásobná oproti alokovaným finančním prostředkům. My se v oblasti dotací zabýváme menšími a neziskovými projekty. Komise dává stanovisko k projektům, jež žádají o podporu na kulturní projekty v celkové výši maximálně 2,2 milionu korun a 200 tisíc korun

Milan Hrudka

na obnovu památek. Příbram má však své Městské kulturní centrum, přes které z rozpočtu protěče devět až deset milionů korun ročně, přičemž centrum podporuje mnoho tradičních kulturních či společenských projektů.

JAKÁ PRAVIDLA U DOTACÍ POUŽÍVÁTE?

Rídíme se takzvanými Pravidly pro poskytování dotací a návratných finančních výpomocí z rozpočtu města Příbram. Komise pouze navrhne výši dotace, finální rozhodnutí je na radě nebo zastupitelstvu města. Všeobecně platí, že žádosti musí být podány elektronicky prostřednictvím webu dotace.pribram.eu a současně písemně, do stanoveného termínu včetně povinných příloh. Cílem je pomoci menším, neziskovým či regionálním projektům, nikoliv komerčním akcím. Členové kulturní komise mohou podpořenou akci navštívit a zkontrolovat,

zda byly prostředky vynaloženy účelně, což může ovlivnit jejich příští rozhodování při posuzování dotačních žádostí.

NEDÁVNO JSTE SE STAL PŘESEDOU DOPRAVNÍ KOMISE. CO POVAŽUJETE ZA HLAVNÍ PROBLÉMY A VÝZVY V OBLASTI DOPRAVY?

Jako předseda komise jsem zatím absolvoval jedno zasedání. Je ale jasné, že velkým tématem je parkování, kterým je třeba se zabývat postupně a systematicky. Problematice se věnuji dlouhodobě. V oblasti Kutnohorská a Ostravská se například nedávno konalo výjezdní zasedání a jako předseda jsem zpracoval a předložil grafický návrh možného postupu. V minulosti jsem navrhl řešení lokality Gen. Kholla a účastnil se ho od začátku do konce. Netýkalo se to pouze parkování, ale mobiliáře, zeleně, přeložek či obnovy sítí. Podobně se aktuálně podílím na projektu v oblasti Pod Čertovým pahorkem, který je ve fázi stavebního povolení a řeší se přeložky sítí.

Hodnota kulturních projektů, které žádají o podporu, je zpravidla dvojnásobná oproti alokovaným finančním prostředkům.

JAK VNÍMÁTE ZAVÁDĚNÍ PARKOVACÍCH ZÓN?

Na začátku bylo proti parkovacím zónám mnoho námitek, hlavně na sociálních sítích. Od začátku jsem zastával názor, že by měly existovat pouze dvě hlavní zóny - v historickém centru a na sídlišti. Regulace parkování je nezbytná a zóny je třeba postupně rozšiřovat, začalo se ulicí Na Leštině a mělo by se pokračovat dále. Musím ale dodat, že toto téma je hodně odborné. V rámci komise se k němu sice vyjadřujeme, ale to hlavní je na vedení města, úřednicích, policii a dopravních profesionálech.

■ Stanislav D. Břeň

Divadlo A. Dvořáka Příbram

VAŠE MÍSTO V HLEDIŠTI

BĚHEM DALŠÍ SEZONY

PŘEDPLATNÉ 2025

V prodeji od 1. 11. 2024 v obchodním oddělení
Divadla A. Dvořáka Příbram | tel.: 326 531 250

NOVINKA!
prodej online

MĚSTO PŘIBRAM

Za finanční podpory Středočeského kraje a MK ČR.

predplatne.divadlopribram.eu

Divadlo A. Dvořáka Příbram

HALLOWEEN

S HONZOU LADROU

20. 10. 2024 | 16:00 | Estrádní sál

- ✦ ANIMAČNÍ PROGRAM PLNÝ PÍSNÍČEK A HER
- ✦ MASKY STRAŠIDEL VÍTÁNY
- ✦ MYŠÁK EDA A STRAŠIDLA

Jednotné vstupné 150 Kč

MĚSTO PŘIBRAM

Česko-německé setkání plné radosti

V závěru školního roku 2023/2024 zavítali vybraní žáci 11. a 12. třídy waldorfského lycea z Příbrami do partnerské školy ve Würzburgu, kde se setkali se svými vrstevníky. Jednalo se již o druhou výměnu v rámci prvního pololetí roku 2024. Setkání bylo velmi intenzivní a plné radosti ze společných aktivit.

Z Astheimu jsme sjížděli řeku Main do městečka Sommerach.

Foto: Waldorfská škola Příbram

V pondělí 17. června se vypravila skupina 19 žáků a tří pedagogů Waldorfské školy Příbram na partnerskou návštěvu do Waldorfschule Würzburg. Jednalo se o druhý kontakt mezi žáky 12. tříd a vybranými žáky 11. třídy, kteří projevíli zájem o společné aktivity již při únorovém projektu v Příbrami. Cesta do Würzburgu byla takovou třesinkou na závěr školního roku a byla odměnou za předchozí hostitelskou činnost. Nutno podotknout, že se tuto akcí pod názvem „Setkání mladých Evropanů: Společně za kulturou a sportem“ podařilo uskutečnit za podpory Česko-německého fondu budoucnosti, který projekt schválil ve zrychleném řízení a díky jehož finanční podpoře se mohl zúčastnit opravdu každý, protože žákovský příspěvek mohl být stanoven opravdu nízkoprahově. Poděkování patří také městu Příbram za finanční podporu projektu a dále Společnosti Waldorfské školy Příbram, která přispěla žákům na dopravu.

Naše cesta za poznáním začala na příbramském vlakovém nádraží, odkud jsme odjeli vlakem Českých drah. Bohužel hned ve Zdicích nastala menší komplikace, kdy nám ujel přípojný vlak, a museli jsme tak čekat na další spoj směrem Plzeň. Naštěstí jsme s touto eventualitou počítali a měli dostatečnou časovou rezervu na přestup na autobus společnosti FlixBus, který nás z Plzně dopravil až do Würzburgu. Na nádraží ve Würzburgu se seběhlo všechno velmi rychle a za chvíli už byli všichni na cestě do svých dočasných domovů ve městě a okolí. Velký dík patří kolegyni Stephanii Kümpers za její nasazení a bezvadnou organizaci, bez ní bychom projekt nemohli vůbec uskutečnit.

První dojmy z pobytu byly veskrze pozitivní, všichni sdíleli obrázky svých nových příbytků a byli velmi nadšení z příjetí v německých rodinách. Tento formát jsme se pokusili zprostředkovat i my v Příbrami, bohužel se nám ale nepodařilo sehnat dostatečný počet hostitelských rodin. Ale protože vidíme, jak je to důle-

žitě pro vzájemné poznání a větší ponor do kultury, chceme ještě intenzivněji oslovit rodiny našich žáků, aby se zapojili do hostění v rámci našich dalších výměnných pobytů. Ubytování v rodinách je velkou přidanou hodnotou jak pro místní žáky, tak naše hosty.

JIŘÍKOVO VIDĚNÍ

Program společného týdne byl velmi pestrý a nabitý aktivitami. Prohlédli jsme si místní školu a byli nadšeni z jejich zázemí a prostoru, který mají v rámci areálu školy k dispozici. Byli jsme jak v Jiříkově vidění, jaké možnosti se tu nabízí. Mohli jsme si prohlédnout různé dílny, ateliér, eurytmické sály, divadelní sál, zahradu a další. První společný den jsme si intenzivně pomoci jazykové animace připomněli jména všech účastníků a byl to první krok ke společné výměně mezi našimi žáky. Následovala odpolední prohlídka města v režii místních žáků a pak společná večeře v Biergarten u řeky Main. Byl to krásný den i večer a měli jsme velkou radost, jak rychle se všichni účastníci zapojili a komunikovali mezi sebou.

Středa byla kulturně-sportovní, nejprve úžasná prohlídka rezidenčního paláce, který nás všechny ohromil. Měli jsme českou průvodkyni, která nám barvitě vyprávěla o uměleckém ztvárnění této budovy a historickém kontextu, že jsme si z toho každý odnesli spoustu informací, ale i dojmů. Pak následoval rychlý přesun na autobus, který nás zavezl do Astheimu, odkud jsme měli zahájit sjezd řeky Main do městečka Sommerach. Plány nám trochu komplikovalo počasí, protože se rozhodlo zrovna v ten pravý moment pršet. Ale protože jsme nevezli žádné bábovky, takže jsme si i přes tuto drobnou nepřízeň odhlasovali, že my určitě jedeme. Na německé straně to bohužel dopadlo hůře a dívčí část třídy se raději vrátila zpět, což nás mrzelo, ale akceptovali jsme, že by to pro ně nebyla radostná zkušenost. Naše vytrvalost

přinesla ovoce a po vstupu na vodu pršet přestalo a cestu jsme si užili. Plavili jsme se krásnou krajinou a mohli pozorovat kopce poseté vinicemi. Na konci cesty nás čekaly německé maminky s piknikem, takže jsme mohli hned doplnit síly, bylo to moc krásné. A odvážlivci se i vykoupani.

PERFEKTNÍ ROMEO A JULIE

Ve čtvrtek jsme měli možnost zhlédnout divadelní představení Romeo a Julie v podání tamní 8. třídy, která nás překvapila svými hereckými výkony a perfektním zpracováním. Společně jsme pak také diskutovali, jak by mohl vypadat náš příští společný projekt, co se v tomto projektu povedlo a o co by měli mladí lidé zájem. Vyplývalo z toho, že jsou vesměs spokojeni, ale společná diskuse přinesla i pár zajímavých tipů, které bychom rádi zapracovali do dalších výměn. Odpoledne bylo vyhrazeno pro společný volný čas, a tak skupinky vyrazily do města, ať už nakoupit nějaké suvenýry, posedět u řeky, prohlédnout si další památky, nebo prostě jen užívat společný čas. Večer jsme se sešli u večere na zahrádce restaurace a nechali se rozmazlovat místním šéfkuchařem, jídlo bylo zase vynikající. A následně jsme se rozešli do rodin užít si poslední večer. Bylo to krásné, obohacující a špatně se nám loučilo, tak snad zase za rok.

OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK

V pátek jsme se sešli trochu netradičně, protože během předchozího večera dorazila do Würzburgu také druhá česká výprava z Příbrami, jež byla na turné po Švýcarsku s programem Otvírání studánek od Bohuslava Martinů. Ve foyer školy si pro nás a žáky místní školy připravili krátké vystoupení. Byl to krásný zážitek na závěr. Následně jsme pracovali na evaluaci setkání a promýšleli jsme, jak ztvárníme náš projekt v rámci Letní slavnosti v Příbrami. Byly to kreativní a inspirující diskuse. Následovalo velmi intenzivní loučení, které nás všechny zasáhlo. Atmosféra v tělocvičně, kde jsme se sešli ve velkém kruhu, byla nepopsatelná a nezapomenutelná. Posléze jsme odjeli autobusem s druhou naší skupinou a nechali projekt doznít v našich hlavách. I když myslím, že ve všech bude ještě dlouho rezonovat.

Na závěr bych řekla, že jsme byli velmi hrdí na své žáky, jak svědomitě se zapojili do všech aktivit a zanechali v německé škole po sobě ten nejlepší dojem. Byl to týden plný radosti, výzev, vzájemného respektu a zvědavého poznávání. Určitě chceme v podobných aktivitách pokračovat, protože to má smysl a protože společné objevování má obrovskou sílu.

■ Iva Břendová
Waldorfská škola Příbram

Eduarts rozšířilo nabídku kroužků

Školní rok se už rozeběhl a většina z nás se vrátila k pravidelnému režimu. Možná ještě hledáte smysluplnou náplň volného času pro své děti, studenty. Vzdělávací a volnočasové centrum Eduarts v Příbrami od září rozšířilo nabídku kroužků a vzdělávacích aktivit pro děti od 2,5 let až po teenagery.

Doučování na přijímací zkoušky. Foto (2x): Eduarts

Aktivity příbramského vzdělávacího centra Eduarts jsou rozděleny do čtyř kategorií. V pohybových kroužcích se mezi novinkami objevil GymAtletik, pohybové hry nebo ping-pong, dále pokračuje Hravá gymnastika pro děti s rodiči, Cvičení a tančení s Pétou a jóga pro děti. Háčkování, výtvarné techniky, tvůrčí psaní, sensory hrátky patří do kategorie tvořivých

Logopedický nácvik.

kroužků. V této kategorii dále pokračují kroužky Lego Duplo a Lego Technik, při kterých děti rozvíjejí prostorovou představivost a myšlení v souvislostech. V nabídce je dramatický kroužek, přírodovědecký kroužek, Broučci pro naše nejmenší nebo Veselé notičky, kde se snoubí příběhy v loutkovém divadle s rozvojem rytmiky a hudebního citu. Specializovaná příprava

předškoláků a rozvoj grafomotoriky hravou formou zajistí kroužek Ruka-tužka-pastelka-grafomotorika. Pamatováno je i na podporu jazykových schopností u dětí, které potřebují podpořit v oblasti logopedie.

Od října startuje skupinová příprava na přijímací zkoušky na střední školy (Cermat) pro žáky 9. ročníků základní školy. Od ledna pak bude probíhat pravidelné testování žáků 9. ročníků v kurzu Na-Zkoušku. I nadále se lektoři věnují vzdělávání a výuce angličtiny. Pokračují také kurzy angličtiny pro děti. Od září byl rozšířen tým specialistů v oblasti celostních přístupů a poradenské činnosti v oblasti psychologie a pedagogiky. Centrum Eduarts se nachází na náměstí T. G. Masaryka a další informace jsou na webu eduarts.cz.

■ **Barbora Slavkovská**
Eduarts

inzerce

25 LET S VÁMI!

Almma®
ROLETY NEBO ŽALUZIE?

DOMÁCÍ ÚKOLY VE ZDRAVÉM SVĚTLE

**ZAJISTÍME POHODLÍ
VŠEM ŠKOLÁKŮM
I STUDENTŮM.**

**PŘIROZENÉ SVĚTLO BEZ OSTRÉHO
SLUNCE DO KAŽDÉHO POKOJÍČKU.**

almma@almma.cz

Telefon: +420 222 590 590

www.almma.cz

Studio GFDP začíná výstavami Zrcadlení a Superhrdinové

Galerie Františka Drtikola Příbram rozšiřuje program o edukační činnost, která láká stále více škol a návštěvníků nejen ze Středočeského kraje, ale i z celé republiky. Nově založená platforma Studio GFDP nabízí dětem i dospělým kreativní dílny a edukační programy spojené s aktuálními výstavami. První nesou označení Zrcadlení a Superhrdinové.

S novou výstavní sezonou se naplno rozjel edukační program pro žáky a studentky.

Foto (2x): GFDP

Od jara letošního roku se aktivity Galerie Františka Drtikola Příbram rozšířily o edukační činnost, ve které dostává prostor nejmladší generace. Tvůrčími dílnami za pouhých pár měsíců prošly stovky dětí z mateřských, základních i středních škol. Do galerie v současnosti pravidelně docházejí nejen školy místní, ale za inspirativními programy jezdí i školy přespolní, a to jak ze sousedních měst Středočeského kraje, tak z Prahy i ze vzdálenějších koutů republiky v rámci školních výletů.

Stále rostoucí zájem škol i jednotlivců o vzdělávací programy vyústil ve společný projekt GFDP a města Příbram, edukační platforma Studio GFDP zahajuje v historické budově příbramského Zámečku-Ernestina svou činnost v prostorách, které budou procházet postupnou renovací tak, aby nabývaly vyhovující zázemí pro rozvoj projektu.

S novou výstavní sezonou se tak naplno rozjíždí bohatý edukační program pro děti z mateřských škol, žáky a studenty všech různých typů škol, včetně ZUŠ. Studio GFDP připravilo pro školy i veřejnost jak výtvarné a tvůrčí workshopy, tak edukační programy zaměřené na lokální témata a historii. Dílčí aktivity jsou přirozeně uzpůsobeny různým věkovým kategoriím a skupinám.

Významnou součástí programové nabídky Studia GFDP budou zejména doprovodné pro-

gramy k aktuálním výstavám GFDP, které budou osobitým a tvůrčím způsobem rozvíjet jejich témata a přístupy. Školy si mohou vybrat z pestré nabídky edukačních programů, několik z nich je zaměřeno na dílo Franze Kafky, které chce galerie přiblížit různým cílovým skupinám od předškolních dětí po seniory.

ROZŠÍŘENÁ VÝSTAVNÍ REALITA

Edukační aktivity Galerie Františka Drtikola Příbram, jakožto galerie zaměřené na současné umění, tvoří nedílnou součást galerijního programu – a díky tomu budou moci jejich výstupy a dětskou tvorbu průběžně objevovat i návštěvníci příbramské galerie.

Zahajovací vernisáží ve středu 11. září tak slavnostně zahájila nejen činnost Studia GFDP, ale otevřela se i první z řady výstav, která představí doprovodné programy k výstavám pro děti i dospělé publikum.

Výstava s dvoj-názvem Zrcadlení a Superhrdinové nabídne návštěvníkům pohled na dětskou tvorbu, která vznikla v rámci edukačních programů k letošním příbramským výstavám Petra Nikla a Androse Forose. Účastníci dílen si v nich pod vedením zkušených lektorek v čele s Lucií Bernardovou vyzkoušeli techniky inspirované tvorbou umělců, kteří v GFDP vystavují.

Zrcadlení vychází z přístupu Petra Nikla při

práci na souboru symetricky koncipovaných obrazů z jarní výstavy Múry, Superhrdinové se zase formou koláží odrážejí od tvorby Androse Forose, kterou návštěvníci galerie mohli objevovat během letošního léta v rámci výstavy s názvem Vnitřní dítě.

GFDP NABÍDNE I VÝPRAVU DO JESKYNÍ A DO MINULOSTI

Současně s vernisáží prací z dětských dílen se zároveň otevírá výstava souboru dobových fotografií a kolorovaných diapositivů jeskyní převážně z počátku 20. století.

Díky vstřícnému přístupu Správy jeskyní ČR spolu s jedinečnými materiály z osobního archivu předního českého speleologa a fotografa Petra Zajíčka budou mít návštěvníci GFDP možnost nahlédnout do minulosti i současnosti tuzemských jeskyní, a to jak prostřednictvím záběrů pořízených při pionýrských průzkumných výpravách legendárního Karla Absolona, tak na fotografiích současných.

Program výstavy, jejíž součástí je i dobová „laterna magika“, historický přístroj na prohlížení archivních diapositivů, doplní i dvě přednášky Petra Zajíčka, jež otevřou třeba téma fotografování v podzemí dříve a dnes. Výstava zahájí v listopadu 2024.

■ Magda Danel
Galerie Františka Drtikola Příbram

Akce JEDNO SKLO ZDARMA platí při zakoupení nových dioptrických obrub a určených brýlových čoček HOYA. Akci nelze kombinovat s jinými slevami. Blíží informace o akční nabídce Vám podají pracovníci našich optik. Nabídka je platná od 10. 9. do 10. 11. 2024. Dioptrické brýle jsou zdravotnickým prostředkem třídy I. a slouží ke korekci očních vad.

JEDNO SKLO ZDARMA

AXIS OPTIK

Axis Optik: Příbram – Pražská 149, Po – Pá: 8.00 – 17.00,
Březnice – Rožmitálská 143, Po – St: 8.00 – 12.00 / 13.00 – 16.00 / www.axis-optik.cz

Oblékáme Vaše oči

Specializovaný servis všech značek

Autorizovaný prodej a servis Mazda

Direct auto Příbram, s.r.o. | Dubno 121
Kontakty 318 621 970 / direct-auto.cz

direct
— auto

Historie ožívá: Posvícenské dobroty, archeologické dílny a havířské šprýmy

Hornické muzeum Příbram připravilo na říjen program, ve kterém si každý najde to své. Těšit se můžete mj. na speciální prohlídky podzemí, archeologický workshop nebo celodenní zábavní program s hrami pro děti.

Pro malé i velké zájemce o historii jsou připravené archeologické dílny. Foto (2x): Hornické muzeum Příbram

V říjnu se ve Vysokém Chlumu tradičně konalo posvícení – hospodyně měly plné ruce práce s vařením a pečením, hospodáři zase připravovali statek na zimu. Všichni museli ještě přiložit ruku k dílu, než nastal zimní čas dlouhých večerů, při kterém se sousedi scházeli na kus řeči, přástky nebo draní peří. Ve Skanzenu Vysoký Chlumeč, pobožce Hornického muzea Příbram, posvícenskou atmosféru návštěvníci zažijí v neděli 13. října od 10.00 do 16.00. Sami si vyzkouší přípravu některých pokrmů, nějakou tu dobrotu i ochutnají, projdou se skanzenem v kouzelném podzimním období a na chvíli se přenesou v čase o 200 let nazpět. Základní vstupné je 100 korun, snížené 60 korun.

ARCHEOLOGICKÉ DÍLNY

Pro malé i velké zájemce o historii jsou jako stvořené archeologické dílny, při kterých se účastníci v archeologii na chvíli promění a okusí radosti i strasti této atraktivní vědy. Akce se koná při příležitosti Mezinárodního dne archeologie v sobotu 19. října od 10.00 do 17.00 v kulturně vzdělávacím centru na dole Anna, vstupné činí 30 korun. V tento den je navíc možné navštívit také program s názvem Dědo, jak to tenkrát bylo?, který se odehrává v podzemí dolu Anna.

VZPOMÍNKY HAVÍŘŮ OŽIJÍ V PROGRAMU PRO CELOU RODINU

Jak název programu Dědo, jak to tenkrát bylo? napovídá, jeho hlavní náplní budou vzpomínky na práci a život horníků na Příbramsku. Interaktivní a přívětivou formou se zde o víkendů 19. a 20. října děti i dospělí dozví mnoho zajímavých informací od pamětníků, svezou se důlním vláčkem, prohlédnou si část zdejšího podzemí a také parní těžební stroj. Muzeum tuto akci doporučuje nejen rodičům s dětmi, ale i pra-

rodičům – někteří z nich pojednávanou dobu v Příbrami zažili, jiní o ni možná slyšeli vyprávět své blízké.

Začátek programu je vždy v celou hodinu, první začíná v 9.00, poslední v 16.00. Vzhle-

Start Běhu pro republiku na Vojně.

dem k omezené kapacitě vláčku je vhodná předchozí rezervace na čísle 318 630 149. Vstupné je 60 korun, jako bonus dostanou návštěvníci možnost zúčastnit se navazující prohlídky podzemí za sníženou cenu 10 korun.

BĚH PRO REPUBLIKU

V neděli 20. října se v okolí Památníku Vojna, pobožce Hornického muzea Příbram, koná Běh pro republiku, jehož cílem je připomenout si vznik republiky i osud lidí uvězněných v táboře Vojna a v dalších komunistických vězeních. Trasa dlouhá 5 km zavede běžce na místa spjatá s osudy politických vězňů, kteří byli ve vykonstruovaných procesech odsouzeni na dlouhá

léta žaláře právě v bývalém lágru Vojna. Organizátoři akce se inspirovali v Berlíně, kde je každoročně pořádán běh podél Berlínské zdi jako připomínka všech, kteří zahynuli při pokusu dostat se v letech 1961-1989 na svobodu.

V 9.00 začíná registrace běžců v Památníku Vojna, v 10.00 je start závodu dětí na 200 m, v 10.25 startuje pěší závod a v 10.30 vyběhají dospělí na 5 km.

Neblahé osudy nespravedlivě perzekvovaných osob si mohou zájemci připomenout v průběhu celého roku, a to díky naučné stezce s názvem Po stopách politických vězňů. Na její trase je rozmístěno sedm informačních panelů představujících konkrétní místa a příběhy politických vězňů. Prostřednictvím těchto příběhů stezka propojuje Památník Vojna, Lešetice, Žežice, Brod, vlakové nádraží v Příbrami a Svato Horu.

HAVÍŘSKÉ ŠPRÝMOVÁNÍ

Při příležitosti státního svátku a Dne Středočeského kraje v pondělí 28. října otevírá Hornické muzeum Příbram své expozice i mimopříbramské pobožky (s výjimkou Uranového dolu Bytíz) za symbolické vstupné jed-

na koruna. V areálu Ševčinského dolu bude navíc od 10.00 do 16.00 připraven zábavní program pro rodiny s dětmi s názvem Havířské šprýmování, který hravou formou přiblíží práci i každodenní život horníků v minulosti. Návštěvníci se mohou těšit např. na zábavné hry a kvízy s hornickou tematikou, na jízdu hornickým vláčkem nebo na hledání vzorků minerálů na odvalu.

■ Stanislava Charvátová
Hornické muzeum Příbram

Kulturák na Dušičky rozezní rocková hudba

Po roce se vrací hudební festival Muzika Příbram, který představuje především regionální autorské kapely. Letos se uskuteční 2. listopadu v kulturním domě. Akci pořádá spolek Muzika Příbram.

V loňském roce si na festivalu Muzika Příbram zahrála také kapela Abraxas.

Foto: Muzika Příbram

Příznivci rockové muziky se mohou těšit na sobotu 2. listopadu, protože dostanou 10hodinovou porci hudby tohoto žánru. V Estrádním sále Kulturního domu Příbram se od 13.00 do 23.00 uskuteční další ročník hudebního festivalu Muzika Příbram. Pořadatelé festivalu již oznámili hlavní

kapely, které na „Dušičky“ vystoupí. Mezi nimi je např. skupina Bohemian Pink Floyd, která přináší živou interpretaci hudby britské skupiny Pink Floyd se zaměřením zejména na skladby z jejich posledního koncertního turné, které zazněly i v Praze na Strahově v roce 1994.

Dále bude line-up složen už z kapel, které jsou spojeny s příbramskou hudební scénou. Vystoupí tak Eviwatt, příbramská autorská rocková skupina s emotivními texty, ostrými kytarovými riffy a svižným tempem. Kapela hraje od roku 2007 a pravidelně se festivalu účastní.

Příbramskému, spíše punkově laděnému publiku je dobře známa formace Nástroj snahy, která v loňském roce oslavila 30 let svého působení. Zdejší hudební fanoušci také dobře znají uskupení Chilliguns, které nabízí vlastní skladby ze žánru rock-electronica a letos přinese několik novinek.

V „estrádáku“ se představí i pětičlenná parta z Milína nazvaná One Taste, která se žánrově pohybuje v českém rocku, ale není jí cizí ani lehký pop. Z Příbrami pak pochází další rocková kapela, která na Muzice Příbram vystoupí, totiž formace Magor City Orchestra.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

Střední Čechy

Český rozhlas

Žijeme tu
s vámi

Rádio
vašeho kraje

Příbram 100.0 FM

Vyberte si dobrou školu, dobré zaměstnání a buďte féroví

O vysídlení dvou milionů německých obyvatel z Československa po 2. světové válce se žáci ve škole učí běžně. Méně známou kapitolou je osud Čechoslováků z Podkarpatské Rusi, kteří se po válce ocitli na území Sovětského svazu a byli donuceni své domovy opustit. Jednou z pamětnic odsunu je Zuzana Motlová, která vyprávěla svůj příběh žákyním ze ZŠ Školní.

Zuzana Motlová se žákyněmi, které zpracovávají její životní příběh.

Foto: Post Bellum

Narodila se 6. června 1942 v Perečíně na dnešní Ukrajině jako Cenknarová. Tatínek Ondřej pracoval jako tesař a maminka Anna se starala celkem o devět dětí a malé hospodářství. Do roku 1939 byl Perečín součástí Československa na území Podkarpatské Rusi. Poté ho obsadilo Maďarsko, ale již koncem roku 1944 byl během karpatsko-užhorodské operace osvobozen Rudou armádou.

Po válce připadl Perečín Sovětskému svazu a Cenknarové se museli rozhodnout, zda se stanou sovětskými občany, nebo se odstěhují do Československa. Zvolili Československo, především kvůli lepším vyhlídkám na vzdělání a práci. Netušili ale, že se budou muset přesunout jen s málem na opačný konec republiky, do Chebu, který byl plný opuštěných domů po vysídlených Němcích. I jejich stěhování v mnohém připomínalo odsun. „Stěhovali víc rodin, nejen nás,“ vzpomíná Zuzana Motlová, které tehdy byly čtyři roky. „Směli jsme si ale vzít jen to nejnужnější, zůstal tam dům i většina věcí. Naložili nás na uzavřený nákladník a odvezli, vrátit už jsme se tam mohli jen za příbuznými.“

ZAČÁTKY V ČESKOSLOVENSKU BYLY PRO RODINU TĚŽKÉ

V Chebu nastoupila do první třídy, ale česky neuměla. Domamluvili směsí slovenštiny a ruštiny a rodičům trvalo dlouho, než si nový jazyk osvojili. Zuzana se naučila od dětí na ulici, přesto měla v pololetí na vysvědčení z češtiny velkou pětku.

Po základní škole odešla koncem 50. let do Plzně, kde se vyučila cukrářkou. Bydlela

na internátě zřízeném v bývalém, dnes již zbořeném hotelu Merán, chodila do divadla a na koncerty do Měšťanské besedy. V té samé době se rodina kvůli maminčině zdraví přestěhovala z Chebu do Starosedlského Hrádku u Březnice. S rodiči směly jít jen dcery, čtyři synové museli zůstat v Chebu, aby se pohraničí opětovně nevyliadnilo.

Po vyučení se Zuzana Motlová přestěhovala za rodiči do Starosedlského Hrádku a krátce pracovala v cukrárně v Příbrami, která sídlila v domě Kapa na konci dnešní Dlouhé ulice. Ve sklepě se dorty pekly, v patře potom zdobily a prodávaly. Krátce na to se ale podnik z hygienických důvodů zavřel a pamětnice přešla za sestrou do kuchyně ve věznici Bytíz, kde jí pomáhala vydávat obědy. V roce 1963 se vdala a s mužem vychovala tři děti. Zpočátku bydleli v Nestrašovicích, později se přestěhovali do podnikového bytu v Příbrami. Muž pracoval ve vývojovém středisku v Kamenné, ona nastoupila po mateřské dovolené do Zemědělského výpočetního střediska, kde pracovala až do odchodu do důchodu v 90. letech.

LESY BYLY PLNÉ VOJÁKŮ UŽ KONCEM ČERVENCE

Koncem července 1968 se s rodinou vydala navštívit příbuzné do Perečina. Když si tam pro ně přijel bratranec, aby je převezl na návštěvu za svojí rodinou do nedaleké Svaljavy, zkrátil si cestu přes zalesněné kopce. „Všude v lesích byli schovaní vojáci, tady tanky, tady vojáci s tanky... Projížděli jsme mezi nimi a já měla takový strach,“ vzpomíná na osudový srpen

Zuzana Motlová. Pobyt u příbuzných raději zkrátili. Bratranec je varoval, že se něco chystá. Řekl mu to soused voják. „Cestou domů nás v Mukačevu zastavili policisté, všude všechno opentlené, lidé vyšňořeni. Pak projížděla vládní kolona a v jednom z aut seděl Leonid Brežněv.“

Dne 21. srpna invaze opravdu přišla. Zuzana Motlová vzpomíná, že ačkoliv se toho např. v práci moc nezměnilo, ve společnosti převládala strach a nejistota.

SAMETOVÁ REVOLUCE ZNAMENALA RADOST I STRACH O SYNA

Období normalizace strávila prací a péčí o děti. Nepřestala se věnovat ani cukrařině, kdy si ji příbuzní a známí sjednávali, aby jim napekla zákusky na svatby nebo oslavy.

V roce 1975 jela s rodinou na další návštěvu za příbuznými do Perečina. „Když jsme tam byli v tom roce 1968, obchody byly prázdné, měli tam toho ještě méně než my tady. V polovině 70. let už to ale vypadalo úplně jinak“, popisuje Zuzana Motlová. „Měli tam západní oděvy, dcerce jsem koupila italskou panenku, vezli jsme si třeba deky z velbloudí srsti. Po zkušenostech z konce 60. let jsme si s sebou ale vzali málo peněz, nenapadlo nás, že je najednou budeme mít za co utratit.“

Ikdyž Zuzanu Motlovou minulý režim v podstatě neomezoval, stejně cítila nadšení, když začínalo být jasné, že se režim zhroutí. V listopadu 1989 studoval její syn v Praze vysokou školu, o událostech z Albertova a Národní třídy věděla od něj. „Měla jsem o něj jako každá matka strach, aby se k něčemu nepřipletl. Ale když revoluce přišla, hned jsme v podniku začali taky stávkovat,“ popisuje pamětnice. Skolegy i ředitelem vyrazili manifestovat na příbramské náměstí. „Ředitel byl estébák, věděli jsme to o něm, ale šel s námi, aby byl u toho. Já měla v kabelce schovanou vlajku a na náměstí jsem ji vyndala, ten čuměl, že mám z pádu režimu radost!“

V 90. letech odešla do důchodu, věnovala se pak především rodině, cestování a zahrádce. Po letech práce ve výpočetním středisku pro ni nejsou cizí ani vsudypřítomné moderní technologie. Žije v Příbrami.

Vyprávění Zuzany Motlové zaznamenaly v rámci projektu Příběhy našich sousedů žákyně ZŠ Školní Magdalena Cinertová, Klára Foldynová, Lucie Melicharová, Barbora Spěváková a Tereza Šeligová pod vedením učitelky Petry Šorfové.

■ Magdalena Sadravetzková
Post Bellum

Udělejme si výlet na brdskou skálu Marie Terezie

Skála Marie Terezie se nachází asi 1,5 km severozápadně od hráze Hořejšího Padrťského rybníka, skrytá v zalesněném terénu. Jde o bulžňníkový skalní suk, od severu kolmý, z východní strany mírně převislý, vysoký do 15 m. Vyrůstá k nebi prakticky z rovného podloží lesa a lze jej mezi stromy i přehlédnout. Skála je v některých pramenech uváděna jako horolezecký terén, ale s tím, že lezení zde povoleno oficiálně není.

Brdy, skála Marie Terezie.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Pokud se pohybujeme po značené cyklotrase 2154 od Hořejšího Padrťského rybníka směrem ke Trokavci, kromě skály Marie Terezie objevíme v bližším i vzdálenějším okolí cesty řadu dalších skal, skalek a roztodivně tvarovaných kamenů, tu a tam vykukujících z lesa.

Největší a nejvýznamnější z těchto skalisek mají pochopitelně své ustálené názvy. Jde hlavně o hojně navštěvovaný Okrouhlík s báječným

Okrouhlík, pohled z vrcholové partie

Výlet v kostce

Oblast: Brdy
GPS start: hráz Hořejšího Padrťského rybníka
 49.6478242N, 13.7555486E
Trasa: hráz rybníka - Trokavec
mapy.cz/s/magadapume
Vzdálenost: 5,2 km
Typ: pro pěší a horská kola
Náročnost: střední
Značení: cyklotrasa 2154
Zajímavosti: Okrouhlík, Trokavecká skála

dálkovým rozhledem, doporučovaný již v Uhrově prvorepublikovém průvodci Brdy a Podbrdsko (autor B. Podskalecký). Také jistě nepřehlédneme tajuplnou Trokaveckou skálu. Jedna z lokalit mezi skálou Marie Terezie

a Okrouhlíkem se nazývá U Kamenné hradby, čemuž se vzhledem k terénu nelze divit.

Na skálu Marie Terezie se nejspíše vydáme od hráze Hořejšího Padrťského rybníka, jak zmíněno po cyklotrase 2154. Urazíme asi 1,5 km a objevíme ji nedaleko cesty, a to vpravo v ostré pravotočivé zatáčce, která skálu z jihu obtáčí. Skálu Marie Terezie můžeme pohodlně obejít a nerušeně si ji prohlédnout prakticky ze všech stran.

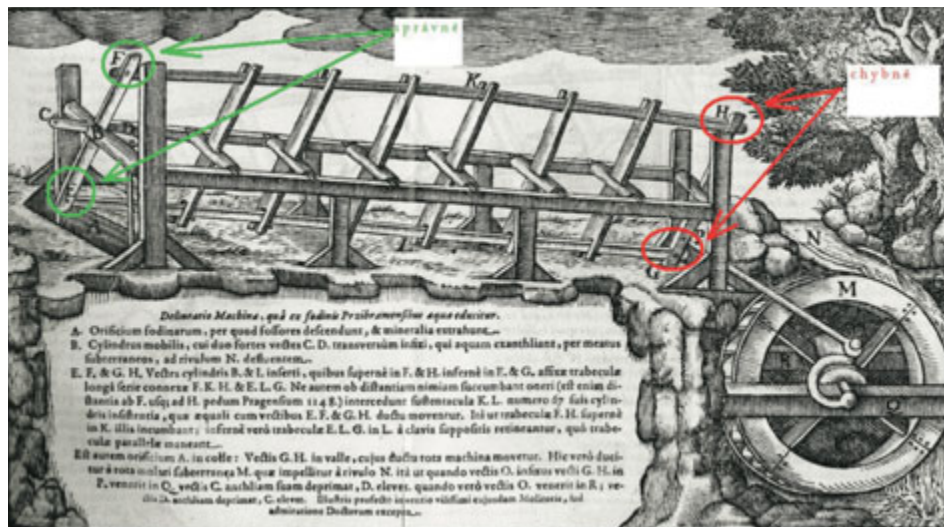
Bezprostředně pak následuje křižovatka mající tvar trojúhelníka, z něhož můžeme severní větví dorazit do zaniklé vesnice Kolvín či k vrcholu Palců (725 m). Jižní větev nás dovede kolem Okrouhlíku a Trokavecké skály do obce Trokavec. Pasáž mezi Trokavcem a Padrťskými rybníky je vůbec geologicky i esteticky velmi zajímavou oblastí a stojí zato ji navštívit.

■ Jaroslav Hodrment

Příběhy z Březového vrchu VIII.: hormistr Mattes Langer

Po smrti hormistra Gregera Behema na přelomu let 1617–1618 vykonával jeho práci Mattes Langer jako správce tohoto úřadu. Na Březovém vrchu úřadoval ve svém „příbytku“, není známo, že by tam vlastnil dům.

Míhadla na Strachu na vyobrazení z Balbinovy knihy o Svaté Hoře z roku 1665 s funkční chybou.

Zdroj (2×): SOKA Příbram

Po vypuknutí českého stavovského povstání v květnu 1618 se chystalo střetnutí císařských vojáků a českého stavovského vojska. Tomu pomáhal sbor pod velením Petra Arnošta z Mansfeldu, který na podzim 1618 dobyl katolickou Plzeň. Koncem srpna 1619 se Mansfeld poprvé objevil v převážně nekatolické Příbrami cestou ke své berounské posádce.

OPAKOVANÉ PLENĚNÍ PŘÍBRAMI

Na začátku června 1620 ohlásil císař Ferdinand II. počátek trestné výpravy proti stavovským povstalcům a jimi zvolenému králi Fridrichovi Falckému. Mansfeldovi vojáci tehdy přijeli do Příbrami Dušnickou (dnes Plzeňskou) ulicí, a protože je obyvatelé nechťeli do města vpustit, vyplnili domy po obou stranách brány a na západní straně rynku. Hejtmani Podbrdského kraje pak městské radě oznámili, že má vyzbrojit a poslat několik mužů z řad Příbramských do císařské armády.

Po vojácích Fridricha Falckého přišli do Příbrami císařští, sebrali zbytek zásob a zbraně a vypálili radnici. Třetího dne po svém odjezdu se vrátili Mansfeldští a příbramským poddaným vzali všechny klisny. Počátkem listopadu přepadli Příbram císařští žoldněři, kteří se valili k Praze, aby tam svedli se stavovským vojskem na Bílé hoře bitvu. Vítězný císařský vojevůdce Maxmilián Bavorský se v Příbrami objevil 18. listopadu 1620.

Počátkem ledna 1622 příbramský primas Jan Velvarský žádal nejvyššího mincmistra Viléma Vřesovce z Vřesovic, aby ho zprostil úřadu, neboť vojáci tábořili v Příbrami už několik dní a primas nevěděl, kde pro ně má opatřit jídlo a další věci. Zároveň se město muselo hájit

před císařskou vyšetřovací komisí. Podle ní se zúčastnilo stavovské vzpoury tak, že sice bylo přinuceno pohružkami stavovských komisařů, ale vyslalo své muže na mustruňk do Berouna a do Sedlčan. Obci měly být zabaveny všechny její statky (okolní poddanské vsi). Nakonec se

První katolický děkan přišel do Příbrami v listopadu 1627 a rekatolizace města za odstrašující přítomnosti císařských dragounů proběhla až v létě 1628.

”

městské radě jistě s vynaložením značné částky podařilo komisaře přesvědčit, že Mansfeld město vydrancoval ještě před bělohorskou bitvou. Vesnice byly tedy obci ponechány, ovšem za roční plat královské komoře ve výši šedesát kop českých grošů.

Přes opakující se válečné útrapy musela příbramská obec coby kverkové stále provozovat dolování, aby nepřišla o privilegia královského horního města. Pokračování těžby stříbra tu bránily důlní vody, zaplavující podzemí. Pří-

bramští kverkové si mezi lety 1618–1622 pod vedením Mattese Langera propůjčovali fundgrubu na Zajíci s nejbližšími mírami a hlubokou dědičnou štolou na Strachovském vrchu, který se nachází po pravé straně cesty za Podlesím k dnešním Kovohutím, kde se měl v budoucnu umístit nový kunst (wasserhebekunst či jen wasserkunst) – čerpací zařízení (vodotěžný stroj).

V dubnu 1624 vydal císař první z rekatolizačních patentů. Příbramští si z nich příliš vrásek nedělali, většina nekatolíků tu zřejmě zůstala. Od poloviny roku 1624 se opět začalo pracovat na fundgrubě na Zajíci s oběma sousedními mírami a na fundgrubě na Strachovské žíle. V letech 1625–1628 se k tomu přidaly práce na překopu odtud k dědičné štolě na Strachovském vrchu.

REKATOLIZACE POD DOHLEDEM CÍSAŘSKÝCH DRAGONŮ

První katolický děkan přišel do Příbrami teprve v listopadu 1627 a rekatolizace města za odstrašující přítomnosti císařských dragounů proběhla až v létě 1628. Když se o jejím uspokojivém výsledku dozvěděl císař Ferdinand II., hned v srpnu 1628 obnovil a potvrdil městu Příbrami všechny dosavadní svobody, výsady a práva. Toho roku buď odešel, nebo zemřel jak správce hormistrovského úřadu Mattes Langer, tak Mattes Bredtfelder, jeden ze starších knapšaftu. Nový hormistr zřejmě ustanoven nebyl a v práci na Strachu jistě pokračoval kromě jiných zkušený horník Caspar Fissl, s nímž tu nejpozději od roku 1610 pracoval štajgr Hendrych Regl, zakladatel březohorského a příbramského rozvětveného a významného rodu 17. a 18. století. Nejstarší Regl sice zemřel kolem poloviny 20. let, ale stihl vycvičit svého nástupce, asi dvacetiletého syna Hendrycha zvaného Kohouta, který se roku 1625 vyučil mlynářem, takže rozuměl i důlním čerpadlům poháněným vodním kolem, a evidentně se velmi dobře vyznal i v hornictví, později se totiž stal štajgrem.

Na přelomu let 1628/1629 se ještě dělaly přípravy, ale v létě a na podzim 1629 už mohl být na na Strachovském vrchu do fundgruby na Zajíci zavěšen (hengen) kunst. Práce na zdejším překopu s dědičnou štolou a vodními strouhami ovšem pokračovaly i v dalších letech.

Pro wasserkunst bylo vybráno jediné možné místo, protože jinde byl Strachovský vršek strmý a skalnatý a dřevěné zařízení se muselo vést po povrchu. Od Litavky byla udělána svodnice, tedy vodní příkop. Lednice pod terémem umístěného vodního kola byla umístěna blízko ústí Královské stoly, jímž se vyčerpaná voda vracela do Litavky. Čerpací stroj účinkoval prostřednictvím míhadel s křížovým pře-

Stříbrné pečetidlo města Příbram z roku 1639.

vodem, vedoucích nahoru k otevření, ale povalem opatřené odvodňovací šachtě na Strachovské žíle. Tato míhadla byla stejně dlouhá jako Pražský (Karlův) most. Hrůzostrašný skřípot jejich dřevěných a železných spojů byl za noci slyšet na dvě stě padesát kroků, až k hořejšímu Dobiášovskému a dolejšímu Podskalskému mlýnu.

Od roku 1630 se kolem města začala těžit železná ruda. Na Radním vrchu z svatohorskou kaplí si fundgrubu „na všelijaké kovy“ jako první začal propůjčovat rytíř Jan Humprecht Račín z Račina na Hluboši a Bukové, který vlastnil železářský závod. Počet jeho dolů na příbramském statku postupně rostl.

DEJ NÁM MÍR

V zimě 1631 napadli Čechy Sasové. Ve městě zpustošili všechno, co se za posledních devět let podařilo opravit, zůstali tu do jara a obyvatelstvo je muselo žít. Situace Příbramských musela být velmi špatná, protože v letech 1633 až 1635 si obec nezapsala žádné důlní dílo. V horní knize se jako svědectví o zlých časech místo propůjček objevil podobný zápis jako v roce 1618: „*Misericors Deus Virtus Nostra Da nobis Pacem Jesu Rex Noster Anno 1636. Milosrdný Bůh je naše síla, dej nám mír, laskavý Ježíši, náš Králi. Roku 1636.*“

Teprve na podzim 1636 nejvyšší mincmistr obnovil prořídrou městskou radu a byly zahájeny práce na Strachu. Do čela dolování se postavil císařský inspektor a rytmistr František Mikler z Gorice, který byl do Příbrami dosazen v polovině 30. let vyššími úřady

Po Velikonocích 1639 vtrhlo do Příbrami kruté švédské vojsko. Lidé utekli do lesů. Švédové vynesli všechno, co se dalo, i z dolů, a ukradené věci si odváželi na vozech.

především jako reformační komisař a dohlížitel na veřejný pořádek. On sám tu po roce 1640 „*neúmyslně*“ zabil jistého urozeného pisaře, ale vyvážel bez trestu. Skutečnou hlavou dolování byl nejpozději od roku 1633 Andres Heinrich jinak Takner, po krátký čas březohorský rychtář a až do roku 1673 šichtmistr.

Na začátku roku 1639 si příbramská obec pořídila nové stříbrné pečetidlo a tento letopočet nechala na památku zdanlivého konce těžkých časů vyřýt na jeho držadle. Už po Velikonocích 1639 ale vtrhlo do Příbrami kruté švédské vojsko. Lidé raději utekli do lesů. Švédové vynesli všechno, co se dalo, i z dolů, a ukradené věci si odváželi na vozech. Odtáhli v roce 1640.

Počátkem září roku 1642 přijel do Příbrami nejvyšší mincmistr a zároveň reformační komisař Oldřich Adam Popel z Lobkovic, aby po šesti letech jmenoval novou městskou radu. Kukusy se měly rozdělit mezi obyvatele města a jiný lid, svázaný s městem daňovými povinnostmi. Ti, kteří během války zchudli, měli platit na cupusech méně. Bylo stanoveno, že za vybírání cupusů bude každý purkmistr během svého úřadování odpovědný šichtmistroví. Pokud je nevybere, bude povinen nezaplacené cupusy uhradit sám. Dlužník, který každou sobotu nezplatí včas, odvede dvojnásobek dlužné částky. Nikdo nebude smět vařit pivo, dokud z něj nezplatí tác (daň určenou na dolování) výběřčímu Jindřichu Cantoris, a poplatky se bude platit i z přivezených vín. Každé čtyři týdny bude k nejvyššímu mincmistrovi vyslán posel, jenž bude přinášet psaní o horních a obecních potřebách. Všechna nařízení se budou vykonávat prostřednictvím městského rychtáře. Lidé z knapšaftu, jehož úředníky mincmistr také ustanovil, měli poslouchat městskou radu.

TĚŽKÉ OBDOBÍ PRO OBYVATELE I DOLY

Roku 1643 Ferdinand III. sice potvrdil, že horní města a tedy i Příbram napříště nemají ubytovávat žádné vojsko a mají být osvobozena od kontribuce a vojenských daní, jenže švédská armáda pod vedením generála Linharta Torstenssona znovu zahájila tažení v českých zemích a císař byl v březnu 1645 poražen. V létě 1648 se Švédové i v Příbrami objevili znovu, část obyvatelstva utekla do lesů za Obecnici, a vojáci mnoho domů vyloupili a spálili. 24. října 1648 byl ve Vestfálsku podepsán mír. Zpráva o něm dorazila do Prahy až 1. listopadu 1649 a ještě nějaký čas trvalo, než začalo být ve zbláčeném kraji bezpečno, protože vojsko odcházelo pomalu.

I když si v těžkých letech 1639-1650 příbramská obec coby kverkové každoročně nechávala zapisovat do horní knihy propůjčku na Strachovském vršku, zůstalo tehdy na práci spojenou s doly podle soupisu obyvatelstva z roku 1651 na Březovém vrchu jen kolem deseti horníků, koželuh a kovář. Polovina březohorských dolů během třicetileté války byla zničena a jejich obyvatelé zemřeli, nebo odešli.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOka Příbram

KALENDÁRIUM

1. října 2004

V noci kolem jedné hodiny byla nahlášena havárie vodovodního potrubí v Březnické ulici, kterou zavinila prasklina na litinovém potrubí. Několik set obyvatel Příbrami se tak ocitlo bez vody. Dodávky vody se řešily pomocí cisteren a voznic.

5. října 1914

Příbramský starosta Max Alemann byl povolán k doplňovacímu domobraneckému velitelství do Písku, aby nastoupil vojenskou službu jako důstojník. V Písku podstoupil lékařskou prohlídku. Dne 8. října byl pozván před superarbitrační komisí v Praze. Byl uznán nezpůsobilým k výkonu vojenské služby a vrátil se do Příbrami zproštěn vojenské povinnosti.

11. října 1964

Na budově Modrého hrozu na náměstí T. G. Masaryka (dříve Náměstí pionýrů) byla slavnostně odhalena pamětní deska Antonínu Dvořákovi. Součástí slavnostního odhalení bylo vystoupení Příbramského dětského sboru pod vedením Antonína Vepřeka. Pamětní desku vyrobili zaměstnanci Kamenictví Komunálních služeb v Příbrami.

12. října 1924

Na hřišti Sportovního klubu Horymír byla slavnostně otevřena nově zbudovaná tribuna pro 500 diváků. Sportovní nadšenci si tak mohli vychutnat sportovní zážitky i během nepříznivého počasí. Součástí slavnostního otevření byl zápas mezi Sportovním klubem Horymír a Meteorem Praha.

13. října 1904

Zemřel příbramský děkan a konzistoriální rada Antonín Vojáček. Byl vyznamenán rytířským Řádem císaře Františka Josefa I. V roce 1903 ještě prosadil, aby bylo do kostela zavedeno plynové osvětlení.

26. října 1894

V sedm hodin ráno byla nad Ševčicinami (Zdaboh) zpozorována Fata Morgana. Vlivem prudkého vichru došlo ke vzduchovému zrcadlení. Nad hřbety návrší se po dobu asi deseti minut dal pozorovat obraz vysokých hor namodralé barvy.

27.–28. října 1984

V Příbrami se konal X. ročník národního kongresu a 11. olympiáda mladých filatelistů ČSR. Vítězové klubových a krajských kol se utkali ve čtyřech disciplínách a třech věkových kategoriích. Soutěžilo se ve znalostech z literatury a žurnalistiky, výtvarného umění, divadla a filmu, hudby a tance. Jednou z disciplín bylo pořádání listů alb.

29. října 1884

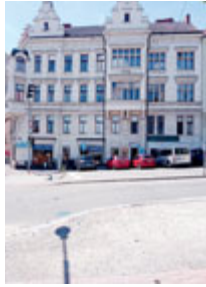
Příbramské reálné gymnázium bylo převzato do státní správy. Do Příbrami přijel místodržitelství rada Töply. Provedl prohlídku místností a školních sbírek a vyhotovil protokol o převzetí gymnázia.

■ **Tereza Pruchová**
Státní oblastní archiv v Praze - Státní
okresní archiv Příbram

NA ZÁVĚR

Městské prostory k nájmu a prodeji

- 1) pronájem prostor o celkové výměře cca 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- 2) pronájem prostor o celkové výměře cca 76 m² v budově č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- 3) pronájem prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- 4) pronájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- 5) pronájem místností o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;

- 6) pronájem místnosti o celkové výměře 14 m² v 1. podzemním podlaží vlevo v budově bez č. p./č. e., stavbě občanského vybavení, která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;
- 7) pronájem volného bytu (standard) v Příbrami I, ul. Hailova čp. 117 o velikosti 2+1 (89,76 m²), minimální cena za pronájem je 100 korun/m²/měsíc;

- 8) prodej objektu o celkové výměře 3179 m², rodinný dům Trhové Dušníky č. p. 111, který je součástí

pozemku p. č. 48/1, zastavěná plocha a nádvoří, vše v k. ú. Trhové Dušníky.

Všechny další nabídky nájmu a více informací jsou na úřední desce (elektronicky edeska.pribram.eu/eDeska).

Vývěsní plochy k pronájmu:

vývěsní skříňka, umístěná v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Město dále nabízí ke krátkodobému pronájmu:

- 1) jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun akce do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina 200 korun. Cena za úklid činí 850 korun. Ceny jsou včetně DPH;
- 2) jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytnete Jana Vašková (Odbor správy majetku)

E: jana.vaskova@pribram.eu, T: 318 402 521.

POMŮCKY ATIA, YVON, ASTOR, ABA	ESKY- MÁČKÉ OBYDLE	1. DÍL TAJENKY	RAKOUSKÉ CIGARETY (ZNAČKA)	◆	INICIÁLY TUČNEHO	RYPÁK DIVOČÁKA	STARO- REČKY BUH VÁLKY	3. DÍL TAJENKY	◆	SPZ BRATŘI- SLAVY MĚSTO	HARMONIE	PLATIDLO MACAO	2. DÍL TAJENKY	OPLAČ- NOUT SE
BLA- ZEJOVA MILENKA				OBYČEJ					ROZKOŠ					
ANGL PLYN			ZAKLADA- TEL SOKOLA						PRYČ					
NÁSTRAHY			MODLA		TERÉNNÍ AUTOMOBIL CIZÍ ŽENSKÉ JMÉNO				FIBICHOVA SKLADBA		BUJNÝ			
ZAHAJO- VACÍ ŘEČÍ						ČÁST SCHODIŠTĚ JMÉNO KOMEN- SKÉHO					DLOUHÝ NEHET			
◆	VELKÁ 100 M2 PLAVIDLO						SOUČÁST NERVOVÉ SOUSTAVY						ZN. ARSENU	
ZKR. NAŠÍ TELEVIZE			POVR- CHOVÝ DŮL				ARABSKÝ SULTANÁT						SPZ MĚLNÍK	
ZPŮSOB LOUV			ČTNOST				ČÍ (KNIŽ)						DOMÁCÍ ZVÍŘE	
NEDOKO- NALÉ SPÁLENÉ DŘEVO				DOMÁCKY SEVERIN					TATÍNEK					TROJICE (KNIŽNĚ)
MALÝ NOS				VŮDCE					RUSKÁ HORA				MLÉČNÝ VÝROBEK	
◆	DOMÁCKY IVA	BŘEVNO								DĚLNÍ (ANGL.) ZKR. AMER. ORŠAV- SACE PRO MLÁDEŽ			LARVA ŽABY	
EL. NABÍVÁ ČÁSTICE					HOLENKU NĚM. ROMÁN- PISEK				TÁBOR				BYLINNÝ ODVAR	
									ŘÍMSKÝ KRUTO- VLÁDCE				ZČÁSTI	
4 DÍL TAJENKY										TRHNUTÍ				UKAZO- VACÍ ZÁJMENO
										DĚDINY				VYCHOVA- TELKA (ZE ŠPAN)
POKLADNA						TERÉNNÍ BĚH								
HLUBOKÉ ŽENSKÉ HLASY						STAROŘE- KOVÉ					ÚVAHA LITERÁRNÍ			
														ODMĚNA

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na říjen. Tajenka ze zpravodaje 9/2024: Na Ludmily svěťte obouvej střevice. Knihu vyhrává Miloslava Alexová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako 10. v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Nové označnický

Od června propojuje dominanty Brd 120 kilometrů dlouhá Brdská hřebenovka. Na hlavních turistických bodech turisté nově potkají dřevěné označnický s uměleckými reliéfy inspirovanými zdejší životem a zástupci brdské zvířecí říše. Na vrcholu Tok je např. tetřev hlušec a na Tremošné se vyjímá podobizna fořta. Další umělecká díla budou následovat. Autory dřevěných instalací jsou řezbáři z příbramské Waldorfské školy, na nových prvčích umístěných do brdské krajiny spolupracují se zapsaným spolkem Turistická oblast Brdy a Podbrdsko. Součástí označnicků jsou schránky s vrcholovou knihou. Do schránky může každý poutník vložit vzkaz, vzpomínku, myšlenku či obrázek.

■ red

PŘÍBRAM

29. 10. 13.00 Pietní akt u Pomníku padlým v 1. světové válce v Arnoštových sadech
29. 10. 13.45 Pietní akt u sousoší Padlým synům Březových Hor na náměstí Hynka Kličky

NÁM. T. G. MASARYKA 121

1. 10. 17.00 3. veřejná prezentace projektu Revitalizace nám. J. A. Alise
7. 10. 16.00 Zasedání ZM Příbram
4. 11. 16.00 Zasedání ZM Příbram

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

5. a 19. 10. 8.00–12.00 Farmářské trhy

SBĚRNÝ DVŮR

12. 10. 13.00–16.00 Burza květin

DĚTSKÉ DOPRAVNÍ HŘIŠTĚ

4. 10. 14.00–18.00 Den městské mobility

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

1. 10. 19.00 Cello Republic
2. 10. 19.00 Žaby
4. 10. 19.00 R.U.R.
5. 10. 19.00 Válka s mlouky
7. 10. 19.00 Sirény na cestách
14. 10. 19.00 Rain man
16. 10. 19.00 Richard Müller: 40 let na scéně – komorní recitál
20. 10. 15.00 Honza a strašidelný dům
23. 10. 17.00 Pod sněhem
24. 10. 19.00 Sex noci svatojánské
25. 10. 19.00 Klíč – koncert
29. 10. 19.00 Hrdý Budžes
30. 10. 19.00 Maryša

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA

1. 10. 19.00 Chvála bláznovství
10. 10. 19.00 Jak zamést vraždu
11. 10. 19.00 Jak zamést vraždu
15. 10. 19.00 Mrzák inishmaanský
16. 10. 16.00 Mrzák inishmaanský
22. 10. 19.00 Jak zamést vraždu
23. 10. 10.00 Jak zamést vraždu
26. 10. 19.00 Blbec k večeři
31. 10. 19.00 Figaro

DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER

5. 10. 14.00 S Čapkem od robotů k mloukům – přednáška Zdeňka Vacka

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

2. 10. 19.00 Vlasta Redl Tour 2024
9. 10. 20.00 Simona – stand up comedy speciál
20. 10. 16.00 Halloween s Honzou Ladrou
27. 10. 10.00 Máša a Medvěd – muzikál pro děti

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

9. 10. 18.00 Ten dělá to a ten zas tohle
11. 10. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny se Zdeňkem Žákem
18. 10. 19.00 Anna M. Kolingerová – Jazz Quartet
19. 10. 18.00 Oppenheimer
31. 10. 19.00 Ze sedláčského gymplu až k saudskému králi – Lukáš Synek

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

3. 10. 19.00 Joker: Folie a Deux
4. 10. 17.00 Buffalo Kids
4. 10. 20.00 Jiný člověk
5. 10. 16.00 Velký Pán
5. 10. 19.00 Joker: Folie a Deux
6. 10. 16.00 Američanka
8. 10. 16.00 Zápisník alkoholičky
8. 10. 19.00 Vlny
10. 10. 19.00 Lee: Fotografa v první linii
11. 10. 17.00 Transformers Jedna
11. 10. 20.00 Substance
12. 10. 16.00 Transformers Jedna – 3D

12. 10. 19.00 Rok vdovy
13. 10. 16.00 Malý velký pes

WALDORFSKÁ ŠKOLA

8. 10. 18.00 Systemický pohled na rodinu, školu a jiná společenství – přednáška psychiatra a psychoterapeuta Petra Mílka
10. 10. 18.00 Keď sme šli na hody
23. 10. 14.00–17.00 Den otevřených dveří SŠ

HORNICKÉ MUZEUM

19. 10. 9.00–17.00 Archeodílny
19. a 20. 10. Dědo, jak to tenkrát bylo?
20. 10. 9.00–11.30 Běh pro republiku
28. 10. 9.00–17.00 Den Středočeského kraje
28. 10. 9.00–17.00 Havířské šprýmování

JUNIOR KLUB

4. 10. Ladies & Gentlemen, Schunky, Blue Vibes
5. 10. Madhall: Who's there?
11. 10. Prago Union: Kato & DJ Ramel
13. 10. Princezna se zlatou hvězdou (pohádka)
18. 10. Malibu, Origami a Jokers
23. 10. Autentické Mexiko: Od zážitku k přežití
25. 10. Jazz Faces + Imran

SVATÁ HORA

29. 9. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Jürgen Essl (Německo)
5. 10. 13.00–21.00 Malá Příbramská svatohorská šalmaj
6. 10. Výročí příchodu redemptoristů na Svatou Horu a převzetí duchovní správy 6. 10. 1861
6. 10. 8.00–13.00 Říjnový koláč – dobročinná akce
6. 10. 10.00–16.30 Lanový park (pořádají skauti)
6. 10. 14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – Jaroslav Tůma
19. 10. 15.00–18.00 Malé filmové exercicie
19. 10. 19.00–20.30 Růžencový koncert v bazilice
1.–2. 11. Slavnost všech svatých
2.–3. 11. Všech věrných zemřelých

KNIHOVNA JANA DRDY

1. 10. 17.00 Záraz ve stínu Měsíce. Přednáška Petra Horálka
3. 10. 10.00 VU3V: Každodenní život v Barokních Čechách. Příhlášky na tel. 318 626 486
3. 10. 13.30 VU3V: Naše stromy. Příhlášky na tel. 318 626 486
7. 10. 18.00 Za katrem. Křest knihy Katky Míkové

7.–13. 10. Strašidlům na stopě. Pátrací hra pro všechny, kteří si chtějí hrát
8.–9. 10. 9.00–18.00 Velký výprodej knih
14. 10. 16.30 Setkání genealogů
15. 10. 17.00 Saúdská Arábie. Cestovatelská přednáška Ondřeje Večerky
17. 10. 16.30 O lenochodech. Divadlo DamDam hraje pro nejmenší
18. 10. 18.30 Dvě minuty odplaty. Setkání s básníky nad novým almanachem
22. 10. 8.30 a 10.00 BookStart: Betka a ztracený míč
22. 10. 17.00 Dějiny umění: Dadaismus a surrealismus. Přednáška Jany Froňkové
27. 10. 8.30 Brain & Breakfast. Inspirační snídane v Křížáku
30. 10. 18.00 Jižní Amerika. Cestovatelská přednáška Deny a Carol

KLUB ZDRAVÍ

16. 10. 17.30 Prospěšnost vody – přednáška

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Výstava Otevřený horizont (do 10. 11.)

SENIOR POINT PŘÍBRAM

7. 10. Rehabilitace pro seniory – přednáška (ON Příbram)
8. 10. Vycházka: Svatá Hora – Sázký – lesopark Padák – Fialův a Nový rybník – zimní stadion
8. 10. Výlet: Dům přírody Brd
8. 10. Turnaj v bowlingu
8. 10. Promítání kina
11. 10. Výlet do Prahy: Senát Parlamentu ČR
11. 10. Seniorská akademie - zahájení 2. kurzu
15. 10. Turnaj v šipkách
16. 10. Právní poradna – od 10.00 (nutná registrace)
17. 10. Vycházka: Orlov - Lazec – lesopark – stadion – restaurace Na Vršíčku.
20. 10. Výlet do Plzně: Koncert: Beatles 3 a další nové aranže známých hitů
22. 10. Turnaj v bowlingu
23. 10. Výlet do Prahy: Výstava H. Vondráčkové „Helena – 60 let na scéně“
25. 10. Seniorská akademie
29. 10. Turnaj v šipkách
30. 10. Promítání: Veveří
4. 11. Informační schůzka

FIT SENIOR PŘÍBRAM

1. 10. 9.30 Klub Makovička
1. 10. 14.00 Pletačky (levandulové srdíčko)
2. 10. 9.00 Německá konverzace - zahájení kurzu
2. 10. 15.15 Šachový klub
3. 10. 17.00 Keňa: cestovatelská přednáška J. Hotového
4. 10. 10.00 Zpívání s kytarou
4. 10. 13.00 Taiči – zahájení kurzu (KOUT)
4. 10. 15.30 Výuka hry na ukulele – zahájení kurzu
7. 10. 10.00 Parkinson klub
8. 10. 16.00 Přednáška: Sokolské slety
9. 10. 10.30 Pánský potlach (karty)
10. 10. 18.00 Svěpomocná skupina pro pečující
11. 10. 10.00 Terapie tancem
11. 10. 16.30 Dobře nalaďená skupina
15. 10. 9.30 Klub Makovička
15. 10. 14.00 Pletačky (ponožky)
16. 10. 10.30 Tvoření s podzimním listím
16. 10. 15.15 Šachový klub
17. 10. 16.00 Krásy rybaření: přednáška Českého rybářského svazu
18. 10. 10.00 Zpívání s kytarou
21. 10. 10.00 Parkinson klub
25. 10. 10.00 Terapie tancem
25. 10. 16.30 Dobře nalaďená skupina

STADION NA LITAVCE

4. 10. FK Příbram – Sokol Hostouň
20. 10. FK Příbram – FK Admira Praha
1. 11. FK Příbram – Jiskra Domažlice

STADION SK SPARTAK

12. 10. SK Spartak – TJ Viktoria Vestec
26. 10. SK Spartak – FK Kosař

PAMÁTNÍK VOJNA LEŠETICE

22. 10. Běh pro republiku

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR 2024

5. 10. Běh Bohutínem
6. 10. Hořovický cvoček
12. 10. Běh Bukovem
19. 10. Malá Křivoklátská
2. 11. Podzimní běh Dražovkou

SPORTOVNÍ HALA

5. 10. 18.00 Trox Příbram – Beskydy (volejbal)
12.–13. 10. Český pohár – soutěž v gymnastickém aerobiku
20. 10. 17.00 Trox Příbram – VK Dukla Liberec

KORUNA
MARKET
POTRAVINY | NÁPOJE | DROGERIE

BŘEZNICKÁ 390 I PŘÍBRAM IV
www.korunapb.cz
tel.: 603 887 866

KOFOLA
21

29,99 Kč

MEDICINE
EVERYDAY THERAPY

PRAŽSKÁ 29, PŘÍBRAM

